

310455 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 5-వ తేది శుక్రవారము

No. 232

సంపుటము ౯ } మండుభినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ద్వితియ ౨.

సంచిక ౨౩౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమును గాను సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను జలకలనం

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

మానవృక్కుమును గ్రహించితిరా?

లేనిచో ఒకసారి మా ప్రదర్శనశాలకు దయ చేయుదు. సవరం బంగారు గజ్జల అడ్డిగలు, వడ్యాణము, నాగవత్తులు, కంఠులు అడ్డిగలు, మొలత్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతిరిప్పులు, యిది యది అనలేల ఎట్టి రకమైనను వారి వారి కోరిక ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వబడును. (5)

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలువర్తకులు, 25, చైవాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

వాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము
వెల 1-6-0. క్లబ్బా పేపరు ప్రతి పు 1-10-0.
మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.
అప్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,
(142) తిరువల్లిక్కోణి, మద్రాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును మరీపుడము చేయుచు
యందు శేర్మినిక గాంధీగారి భర 1-10-0
ఇండియా సిల్కాకాండ ఎచ్చటికైనను కపాలాభరణం
ఉచితముగా కంపెనును.

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 వనపవాడి, బొంబాయి

రాజా

కొవ్వొత్తులు ఏడుగంటలు ప్రకాశముగ వెలుగును
పరదేశపు కొవ్వొత్తులకంటె
మేలైనవి చౌకైనవి
స్వదేశ పరిశ్రమను సన్మానించి
ప్రతిగృహమును ఈ దీపముతో అలంకరింపుడు.
ఇవి అన్ని లంగ్లలో దొరుకును
200 వత్తులు గల పెట్టె ధర 13 లు
రాజా ఇండస్ట్రీయల్స్
తిలక్ పేట, నెల్లూరు.
విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలయును.

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో
తెనుగున
అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది.

776 పుటలు-రూ 10 లే

కొద్ది కాపీలు మాత్రమున్నవి.

కలయనాదు :

(8767)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి సి. ఎ. ఎం. డి. సి. యు

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఛార్టర్డ్ (లిమిటెడ్)

19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను.

THE BENGAL COTTON WOOLLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 40 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172,

CALCUTTA.

ఆతుర పడకుడు!

బాగా యోచింపుడు!!

మీయొక్క సొమ్ములు సవరన్ బంగారు తప్ప వేరు మట్టంబంగారుతో చేయువకయు మట్టంబంగారుతో చేయబడినవి మెరుగు పోయినతరువాత విత్తలి సొమ్ముల వలె అవును. మీకు కావలసిన సమూహాగాజులు 40 రూపాయల వెలతో సవరన్ బంగారుతో చేయించి యివ్వగలము. ఇష్టములేక వాపను పంపితే 5 రూపాయలు తోసి నిచ్చిన పైకము ఇచ్చెదము. ఒకసారి తెప్పించి నగయొక్క నాణ్యమున్న పనితనమున్ను పరీక్షింపుడు.

ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్ట్

నగర్ పేట, పెంగళూరు సిటీ.

పాశ్చాత్యరాజ్యతంత్రము

హంగరీ రాజ్యవిప్లవము-పూర్వచరిత్ర

(వి. ఎన్. శర్మగారు, బి. ఏ. బి. టి.)

పాశ్చాత్యజేతనముల దుర్బలము వ్యాపించి పాశ్చాత్య రాజ్యములకు దుర్బలమును నూతనోద్యమము ప్రపంచచరిత్రమునకు చేయుచున్న సేన అపారము. యుగములు తిరిగినను మానవజాతు లంతరించినను రాజ్యములు రాజులు చెల్లాచెల్లై నను సరియే భావింపఁజాలి పోయి యుండును. కాని నూతనోద్యమ సేనను ఎంతమాత్రమును మరచరాదు.

నూతనోద్యమము హంగరీజేతనమును చేసిన మహాశక్తారము అనఁగలదు. మన అసహాయోద్యమమున కనిచేయుచున్న జాతీయతను జాతీయవాదము ఈవిషయము చెప్పుట అవసరము గదా!

హంగరీజాతి ఆత్మప్రాచీన మైనది. వీరినే హంగరీయులని పాశ్చాత్యులు పేర్కొనెదరు. వీరి ఆచారవ్యవహారములు సాంకేతికములు చాలవరకు మనవానితో సరిమానున్నవి. ఇతరజాతు లనేకము వీరిజేతనము నిజాసము చేర్చుచుకొని నను, వారు సంఘము హంగరీయుల సాంప్రదాయములనే యనుసరించుచున్నార. శాసనము మహా సామ్రాజ్యము పాశ్చాత్య జేతనము అంతటను విస్తరించి ఆఖండైతరముతో తుల్యముచున్న కాలమున హంగరీయులలో నుపాసనమునది సాఖ్య సంపదల ననుభవించుచుండిరి. ఇంతలో శాసనరాజ్యము విచ్ఛిన్న మాయెను. కొంతకాలం లకు పాశ్చాత్యుల వశమై పోయిరి. కొంతకాలమునందు ఆస్తి జేతనము క్రమములైన గ్రామములు, పట్టణములు సంఖ్య ఇంతింత యని చెప్పుటకష్టమైయున్నది. ప్రజలు కన్నుల మూసికొని ఒకరిమీ వమైనదినుకొని పుట్టిన భగవానుడు వారికద్యమము కలుపే సికదా. కాదు. మధ్యయుగములచరిత్రమును చదివినవారి కెల్లను ఈవిషయములు చెప్పుకొనలేదుకదా! మనహంగరీయుల వీరిజేతులలో బడినద్యమము తిన్నపియని కెప్పుడుకద్యమము.

అయినను కాలమొక రీతిగానుండునా? కొంతకాలము నకు జేతనమును మార్చుకొనినది వచ్చినది. హంగరీయులలో నాయకుడగు ఆర్చును అనువాదము జేతనము నూతన ప్రభుత్వమును కలిగి పుట్టెను. సుప్రసిద్ధులైన, ప్రజల కష్టములకు నివారణజేయుటకు చాల వరకు ప్రయత్నించిరి. ప్రజలకు కష్టభరిత్యము నిచ్చెను. ఆరిన తరువాతవచ్చిన రాజులు వైతము ప్రభావములముగ రాజ్యము చేయుచు, ఎన్నియో కొత్తకొత్త రాజ్యములను జయించుచు వచ్చిరి. వీరిలో నొకరు 1458 సం॥ కను పరిపాలనమును తురు మ్మ సామ్రాజ్యమునకు వ్యాపింపజేసి, కాంస్టెంటిన్‌పొలుకు రాజధాని జేయెను. 1526 సం॥ హంగరీయులను, సాలిమాను రాజునకును మహాకారముగ గొప్పయుద్ధము సంభవించెను. హంగరీ సేనానినాము మర తిరాజుల సేనలకు నిలకబాలక చలాలును పోయి వచ్చెను. హంగరీయుల సేనానినారమును నడపుచున్న లూయిరాజు యుద్ధరంగము నహుడాయెను. ఆరినకి పురమునంతాములేదు. పట్టపురాజి అస్థియారాజును ఘెర్ది నాడుగారి చెల్లెలు చెల్లెలి రాజ్యమును నిలుపుటకుగాను, ఆ మె ప్రోత్సాహములను ఘెర్ది నాడురాజు హంగరీ రాజ్యము ను వైతము తనకేము చేసికొని కొంతకాలము వరకు పరిపాలింప దొడంగెను. ఘెర్ది నాడురాజు అరువార అస్థియారా సింహాసనము నధిష్ఠించినవారు నిరంకుశ ప్రభువులై హంగరీ ప్రజలను, వీరి పసాగెను. ప్రజలు తమ అసహాయతను ప్రహించి పరతాళ కృత్యములకు చేరించుటకు ఎన్నియో ప్రయత్నముల నుచేసిరి. రాజులు హంగరీయుల స్వాతంత్ర్య వీజముల నాహు వశ్యము చేయుటకై ఎన్నియో ప్రయత్నములను చేసిరి. కాని కొంతకాలము నకు స్వాతంత్ర్యవాదీ తేతతే రాజ్యపరిపాలనమున హంగరీ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యమిచ్చిరి. ఈ ప్రాతినిధ్యమునే బంగారు వ్యవధిమని హంగరీజేతనమువారు పేర్కొనుచుండిరి. ఇంగ్లండు చరిత్రమున క్యవారింపబడుచున్న ముగ్గు కాల్లాకును దీనినకై తారతమ్యములేదు. ఆ రాజ్యవిధానము ననుసరించి, హంగరీజేతనములో అస్థియారా సేన లెన్నియుంచవలసిందియు, పన్నులపద్ధతులే యే విధముగా నవలంబింపవలసినదియు, నిర్ణయింపబడెను. హంగరీ జేతనములకును వ్యాపకములు ఏర్పరుచుబడి, నిరంకుశముగా ప్రకరించు అధికారులను కిక్కించుటకు నిబంధన లేర్పరుచుబడెను. హంగరీభూస్వాములు తమ జేతనములే తప్ప ఇతరులే. రిగాదాలలో - విచారింపబడవలసిన కట్టుబట్టుము చేయుటకు. అస్థియారా పార్లమెంటున హంగరీజేతనము భూస్వాములందరిని ప్రాతినిధ్య మియ్యబడినది. ఈ స్వాతంత్ర్యములకు, హంగరీ భూస్వాములు, తమజేతనపురస్థాపి చేసిన సేన అపరిమితము. ఒక్కొక్కసారి అస్థియారాజుల నిరంకుశమున నానాకన్యము జేయుటకు ప్రయత్నించుచు కృతకృత్యులుండి.

ఇంతలో మరల జేతనమునకు కష్టపినములు సంభవించినవి. నెపోలియను అస్థియారా హంగరీ రాజ్యములపై దండయాత్ర

నలిపి జేతనము సంకటికి పాడుకొన్నది. రష్యారాజు ఈ సందర్భ కాలమున ముందంజవేసి అస్థియారాను రక్షించి కీర్తికాయుడయ్యెను. ఈ కాలమున హంగరీవారసుభగించిన వాధలపరిమితి ములు.

వైరాజ్య పరిస్థితులకును హంగరీజాతీయ చాలవరకు అనాదినుండి కమ్ముచున్న తమ కృత్యమును విడనాడుకొనిరి. మన వారితన, ముగ్గురామలో వైరాజ్యములో చూటాదిన తమ గౌరవమునకు భంగకరమని తలంచిరి. జేతనమునం దంతటను అస్థియారాజును రాజధానిగా నంగీకరించిరి. విద్యాలయములలో మార్తభావ విడనాడబడి వైరాజ్యభావము ప్రామాఖ్యత నీయుబడెను. అస్థియారా నాగరికతయే, లోలోత్తమమని తలంచి ప్రజలు తమ ఆచారవ్యవహారములను విడనాడి వక్కా అస్థియారా లయిరి. వైరాజ్య కృత్యములలోనుండిన జాతి యిట్టి పరిస్థితుల ననుభవించుట మానవ సహజమని మనకు వైతము లెలిసిన సంగతిగాదా! భగవాను డీ పరిస్థితుల నెంతకాలము కొనసాగించును?

హంగరీ జాతీయోద్యమమున నొక నూతనకే మారంభ మయ్యెను. 1888 సం॥ అస్థియారా పార్లమెంటుసభ సమావేశ మయ్యెను. హంగరీ ప్రతినిధులలో నొకరును యువకులును నగు నాతీడు, హంగరీభావయుడు శుభలో చత్విత మగుచున్న నొక విషయమునుగురించి మాటలాడ వారంభించెను. సోదర పద్ధతులకు మరొక వారనిని అపాడుభావము మాటలాడ కష్టమి (ప్రాధిని) కూర్చుండ చెప్పెను. మరలా దూరమున్నా కా? మరల నాకప్పునే చేసెను. ఇందునుగురించి ఆర్చు గ్రెగ్గారు ఈవిధముగ తమ "హంగరీ స్వాతంత్ర్య" మనుగ్రంథమున నిటుల వ్రాయుచున్నాడు.

"సభాపద్యమమున యువకుడు మనధారయే నిలుచుండెను. కొంతసేపటికి, సభాధ్యక్షునివంక దృష్టి నిగుడించి, నిరంకుశము. ఏమనిచెప్పెను. అని కన్నులయెడల హంగరీ చరిత్రనుతలచి ప్రత్యక్షముగ గనబడుచుండెను. ఆని వాగ్దాటి సోదరపద్ధతుల నందరి నానంద వాగ్దాటి ముంచినై చెను. హంగరీ కష్టములను నెదించి, వానిని నివారణజేయుటకు బద్ధకంజులై నడచి చెప్పి కూర్చుండెను. వ్యవస్థలు ఏమియు తోచక కూర్చుండిరి. యువకులు ఆరిన యువస్వాములను ఉత్సాహములై కరతాళధ్వనులను చేసిరి."

ఈ యువస్వాము-జేతనములకును ప్రజలలో నూతన వికాసమును పెంపొందించెను. జాతీయసాంకేతికములను పునరుద్ధరించుటకు ప్రజలుసరిపెస సేన కల్గినాటిము. హంగరీజేతన ప్రతినిధులు పార్లమెంటులో ఏమియు ప్రయత్నములు జేసి జాతీయోద్యమము విజయవంతముగా కొనసాగెలలో ఆలోచన సహజసాగిరి. వీరినాడుకుండిన అనుభూస్వామి. ఈజన వాక్యములు అచ్చటి మితవాదులకు గట్టిపకాపు అస్థియారాతో పోరాడుట తలను కొండకు డీకొనుటయనియు, ఆ కారకరము వారి ప్రావరము సహించి ఏమినిధముగ పనిచేయుట తప్ప మరేమి సాధనముగపడుటలేదని పరికి, ఆయన నీకాగ్యమునుండి విముఖునిగ చేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని లాభము కనబడలేదు. డీకు అసహాయుడై జేతనాంతర్యమునకు ప్రభుత్వవ్యవహారో పోరాడిన పోరాటములు అనంతములు. ప్రభుత్వమువారు జాతీయసాయకులకు ఉద్యోగముల నిచ్చియు విరువముల నిచ్చియు వారిని జాతీయోద్యమమునుండి కష్టంపచూచిరి. కాని లాభము కనబడలేదు. నాయకులందరిని అరెస్టుచేసి నానాకన్యములను జెట్టిరి. జేతనము సంకటను నిర్బంధవిధానము నారంభించిరి. మన కీ పరిస్థితులకర్థము జరిగియు యున్నది. కాని జేతనము

తెలుగులలో నొకలేదు. అధికారులు, మనజేతనములో తక్కిన ప్రజలతో రాజ్యవారములు సులభము కొంతకాలము కృత్యపుత్తి ప్రజలయొక్క రాజ్యమును నిరంతరావసరసాగిరి. అదియు తాళముగ లేకపోయినది. ప్రజలలోకికల కొంతవరకు వాకపోయినను కొంతవర కంగీరింపవలసి వచ్చినది.

హంగరీజేతనము అస్థియారాస్వామ్యమును, సమాజార్థముల ననుభవించుచు, భాగస్వాములై యుండుటకును, కొంతకాలమునకు - ప్రజల రాజకర్తము పెంపొందింపబడు సంకరతు - హంగరీవారు అస్థియారా కేంద్రప్రభుత్వముగ కేంద్రములయినయి, అస్థియారాజు తీర్మానించెను. ఈతీర్మానము ప్రకారము హంగరీ రాజ్యమునకును అస్థియారాజే సార్వభౌముడు. పరిపాలనావిషయములను నిర్ణయించుటకుగాను, రెండురాజ్యములమీదను విజేత, యుద్ధ, ఆర్థిక, మంత్రులు గలరు. హంగరీజేతన కృతకరములను జగత్తుకొనుటకు ప్రత్యేకముగా మరొక మంత్రివర్గ మియ్యబడినది. ప్రత్యేకపార్లమెంటు సభ ఈయబడినది. మంత్రులు, పార్లమెంటు సభాసభ్యులు, కాని అధికారమునకు ముఖ్యంగాను కొకకారము చక్రవర్తి చేతలో గలరు. హంగరీ పార్లమెంటువారు, ప్రతిసంవత్సరమును రాజ్యవారులను కొంతకిని, ఎన్నికొని, పరిపాలనావిధాన మే విధముగా జరుగుచున్నదియు, అస్థియారాజేతనమున కెల్లి, అచటి రాజాజకును, ముఖ్యమంత్రివర్గమునకు ని నే కిం ప కలయును. అచ్చటి మంత్రివర్గమువారు వీరితో సంప్రదించి, ఆనాయ క్యయ పట్టికను నిర్ణయించవలయునేగాని, హంగరీ పార్లమెంటు వారి కినియమున స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఇంపక్షములవారును కెండు జేతనములకును సంబంధించిన విషయములను చర్చించి తీర్మానించుట. తీర్మానము లొక్కొక్కసారి హంగరీవాకి ఆకాయములకు వ్యతిరేకముగా నుండినదేనమృత. కాని, అంగీకరించి తీరవలసివచ్చెను.

కాని, ప్రభుత్వసంస్కరణములను ప్రజలకాలమున నంగీకరించినను, వానిలాభములను మాత్ర మెచ్చిచును, అనుభవించినవారు కారు. భూస్వాములు, జమీందారులు జేతనము ప్రాబల్యము. జాతీయజాతీయములను ననుసరించుచుండినగాని ప్రజలకు లాభములేదు. ప్రజాపతిశివభావినైచేరేగాని, అన్నిటిలో వీరే ప్రాబల్యులైరి. వీరు వైరాజ్యమును పాటకనాంగమును పెట్టిన వాధలు అనంతములు. జాతీయోద్యమ నాయకులు జేతనము ప్రాబల్యములధారణోయుటయు, వారి పరితరముల ననుభవించువారు స్వాతంత్ర్యములకుయు ప్రజలను హింసించుటయు మనజారి త్రమున సహజముగదా! దీనిని మనజేతనములోనే కన్నులార చూచుచున్నాముగదా!

రత్న పురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులకును, అతిసంభోగములకును ఇతర కారణములకున, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగజేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారుండరు. విశేషించి వ్రాయవలసినది. శే 1-3 రు 8-4-0 లు. కొరవారికి కేటాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

శుభ ముకరధ్వజ

(బైపజ్య రత్న వల్లి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో ఒకటి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రసము, అంగారము, కత్తిరి, కచ్చుకమ్మరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేయుచున్నది. వై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మయముగ మూడే తరహాకు చేయుటయొక్కది.

కొక శిశువాపరచివారో నక జాతిధ్వజధ్వజ. మేధాయోగంబిజనన: కామోద్దీపనకృత్యసాగ: అదిని, ఆయుర్వేదమును కృద్ధిచేయును. కీరమునకు కాంబియును. హేమగ్గు భాతువుకైసి కామోద్దీపనము ఆకరించును. అతిమాత్రము, క్షయ, సుఖోగములు, మొదలగు భాతులయకరములగు వ్యాధులలో హేమగ్గు నక యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము ముందులో జలపబడును. మే 25 మార్తలు రూ 5.0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

వార్షిక ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గార్జితే సాపింపబడినది.

19 వారివోడ్డు మూలములందు, మద్రాసు. కన్యముగ వియోగజేయబడిన కామోద్దీపనములను పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు సాతీయుగా కంటుచును. మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో స్వరూప చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుము.

ప్రాంతాలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువర్కేణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, (3) 402, టంకకాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచేటు-మద్రాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

1923 RADHA - KRISHNA 1923

నుందర మైన శ్రీ రాధాకృష్ణుల ఉపయోగమైన

అమృతాంజనము క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది

క్యాలండరు కెల 1-కి 0-4-0

వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటన వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

అఖిల ఖాదీవిద్యాలయ నివేదికము

శ్రీయుత మగవలలు గాంధీగారు 1922 డిసెంబరు 5 క తేదీన పంపిన అఖిల ఖాదీవిద్యాలయ ద్వితీయనివేదికమునుండి యీ క్రిందిభాగములు మాదిరియున్నవి:—

మొదట మేమనుకొనినదాని కన్న పెక్కువఱుక విద్యార్థులకు తగిన శిక్షణను కలిపినదే. కలెక్టర్ సర్వాలూ ఆక్రమణలో ఖాదీ విద్యాలయమును నిర్మించుట కంగీకరించినపుడు మేము రాష్ట్రమునకు ఇద్దరికీ అంతర కావన్న ముగ్గురికీ స్థానముల నిర్ణయించుకొనితిమి. కాని వివిధ కారణములనుండి వినకులనేకములు రాగా రాష్ట్రమునకు ముగ్గురు తీసికొనవలసివచ్చెను. వీరేశలిక యొక్కను కొంతయవచ్చిరి. ఇందుకలన, మేము మొదట అనుకొనినదేన ప్రయత్నించుటను భవమును చాలకపోయెను. కాని యీవిద్యమును సుదర్శించుకొని విజయమందితిమి మృత్యు వ్రాయుటకు సుకొనవలసివచ్చెను. సానహాధ్యాయులు అతి భక్తితో విద్యుక్తముగావరించి మాకాగ్రహమును సకాలమున పూర్తిచేయుదారిలో నుండినందులకు వారికి నేను కృతజ్ఞతా పూర్వకమునను లింగించుచున్నాను.

క్రిందటి అక్టోబరులో మిరు (ఇమ్మలూర్ బహాద్) యీ విద్యాలయమును సందర్శించుటకలన ఇతడు కాగ్రహమును అన్యోన్యముగ గడపిపోవుటకు కాల సహాయధూమముగ నుండెనని నేను తెలుపగలరను.

ఈవిద్యాలయముయొక్క ప్రథమ నివేదికమును పెట్టెలకు ప్రథమములో పంపిన పిదప విద్యార్థులు చాలమంది లిఖితములలో కృతార్థులై ఏటముజేయుటకు ప్రారంభించిరి. అందుపాఠములు ఒక నెల జరిగెను. అనేకవిధములగు చిన్న పెద్ద ఏటముచేయు పనియును జరుపవలసివచ్చెనని వారు నేర్చుకొనవలసియుండెను. ఇతియగా ఆవియులకు కొగములన్నింటిని పనికి సిద్ధముజేయుటకు ట్రైనింగులనెత్తిన గూడ నేర్చుకొనవలసియుండెను. అది నేర్చుకొనినపుడే యేటము జేయుటలో మంచి నిపుణత్వ మేర్పడును. మొదట ఆ కారణముల వలన కొంతకాలము వారలపయోగించు సామాన్యపురుషులు దీయుయ్యతిమిమిన పనిప్రారంభించుట ను పిదప మధ్యరకం ఏటముజేయు యాక్రమణచక్రము విల్లయించుచున్నదనిపై పనిజేయుటకు ఆంధ్రుల బాధ్యతవలననున్నదను, అంతటకట్టవలయునని పనిజేయుటకు. మొదట కొంతకాలము యేటముజేయుటకు విద్యార్థికి కనీసపురకం దూది యీయుటకును. యేటముగా ఆలవాటుపడిన పిదప మంచి రకం దూది యిచ్చుటకును. ఏటముజేయుట ఒక నెల లో ఆలవాటు అగును. శ్రీశైలయగుసరికి విద్యార్థులంతయును ఆపనిని బాగా నేర్చుకొని యుందురు. ఇప్పుడు వారు మొదటిరకం ఏటముల రియూ జేయుగలరు. కృతార్థ యుండినపుడు యొక్క నేర్చుకొనుటకు కొంతమంది విద్యార్థులు రాటుములు నియ్యమని కొంగా అవి వంటిని సజ్జెచేయుటదెను. కొందరు విద్యార్థులు తమంతట తాము దిబ్బు పెట్టి దూదిని కొనుక్కొనిరి కూడాను. ఆదూదిని వారిలకును కొలదిమాత్రము విశ్రాంతి సమయములో నేయేటముజేసి దారుముడికిరి ఆదారుము నిపుడు రియూతుటమే గుడ్డ నేయుచున్నాను.

కాలిందరు అక్టోబరు మాసారంభములోనే నేతి తరగతిలోనికి వెళ్లిరి. ఈ సమయమున వర్షము లధికముగ నుండుటచేత, ప్రతిఒక్కరినీ తీయుటని నాపి నేయ వలసివచ్చెను. చలిగాలిలో గింజలుతీయుట సాగును.

ఈ నెలలో కొందరు విద్యార్థులు జబ్బుపడిరి. ఇందులకు కారణము విద్యాలయ భోజనశాలలో పెట్టు భోజనమునందుకులకు మరీ నూచివలదెను. కాని భోజనములో మాన్యుతము విషయమును గుర్తుముగ తెలుపగలదు. విద్యార్థులనేక ప్రాంతములనుండి

వచ్చిరి. రుములు వేర్వేరుగనుండును. కావున అంద రకుయుటకు సరిపోవునటుల భోజనముల తయారుజేయుట సాధ్యముగాదు. భోజనశాలలో ఆహార విధానము నీ క్రింద జెల్పెదము:—

ఉదయం 7 గంటలకు:— అల్పాహారము:— 1/2 పానగడపాము, కావలసినయెడల పై కొబ్బరి పానాంత్రంజేసిన మంద మకుచపాటి. 10-30 గంటలకు భోజనము. ఇందు చపాటిలు, పప్పు, అన్నం పెట్టుటకును. పానాంత్రం 6 గంటలకు మలభోజనము - చపాటి మెత్తనిది కరకరవి, తప్పడి, అప్పి, కూర, పాలు. చల్లగూడ అప్పుడప్పుడు పోయవలెను.

పాలుగాకుండ పెరుగుకావలెనని కొరిసను పోయవలెను. ఇక్కడ కేరళ మాసములనుండియు దక్షిణాది విద్యార్థులకొరకు వారకయొక్కజేయుటకునున్నది. విద్యార్థియొక్కొక్కనికీ కొబ్బరి ఒకపాన 1/2 కేరళపాలును, మామిడియును నెయ్యియు నీకలవలెను. తప్పివిద్యుకాదు, దూరగావు అప్పుడప్పుడు వడ్డించవలెను.

ఆహారము చంపినపిమ్మదేయని గాన నగును. భోజనశాల లోనేకములలో పెట్టుట భోజనముకన్న నిది మంచికముకని చెప్పవచ్చును. ఈవిషయములో నేమియులోకము లేదు. కాని వంటకయొక్కజేయుటలో మృతము తగినటులలేవట. మేము యీవిషయము బాగుగ విచారించితిమికాని యెక్కువ మామిడి జేయుట సాధ్యముకాక పోయెను.

నేత పాఠశాల నివేదికమునందు అవసరమైనదాని కన్న పెక్కువఱు భోజనవిషయమును గూర్చి చర్చించితిమి. నేనుటలు జేయుటకు కారణము యిప్పుడు నిర్ణయనభవమును వెల్లవివలయుమిదవచ్చు విద్యార్థులైన యీవిద్యార్థుల గుర్తొని అందుకు సంబంధించియున్నదేన యేకజాతితో వ్రాసితిమి.

కొందరు విద్యార్థులు స్వయంపాఠముజేసికొనుటకు వసతియొక్కదని కొరిరి. అంతయు యిటులనే కొందరుని తోనుటచేయించుకొనుకొన మేతిమి రాష్ట్రములనుండి విద్యార్థుల గూహగొనియెటుటకు పంపిన విద్యాలయ ప్రకటనములు స్వయంపాఠముజేసికొను వారలకు తనతీయమిదమని చట్టములలో నుండుటచేత యిందుకలన అసంభవమి కావలయును. విద్యార్థుల కొరకీ వచ్చి-పిదప యొక్కయును కొరలేదు. కాని యిచ్చుట వంటిగా కొంచె మసాధ్యముగలగగ నే వారందులకు కొరికి.

అట్టి పనులకు జేయుటకు మిగిలిన గాంధీయములకు ప్రకటనలో అట్టి వాగ్దానము జేయుటదని నేను గొరలేను. విద్యార్థులందరకు ఒకేపాటు భుజింపవలెను. అంతట నైతి దెల్పినటులు భోజనము పెట్టుటకును. కావలయును ననుసరించి అని కాగ్రహములకు కొలదిమాత్రము జేయవలసియుండును. విద్యార్థుల లిందులకు సహించియుండవలయును.

ఇకను విద్యార్థులకు వైద్యసహాయము మామిడిపెట్టెను. అతను మైపుడెల్ల వాక్కును వికనుగ ఆక్రమణమున వచ్చి-హాయము చేసెదమనిరి దాక్కురు టాకల్లగుగూడ విద్యార్థి యెవరైన పెట్టిపుడు పరిశీలి స్వీయ వైద్యశాలలో నుచితముగ మంగలిపెట్టివాడు ఆక్రమణలోని యెదురుబడియు, అప్పుడప్పుడు గట్టెట్టుబడి యి అవసరమైపుడు పనిజేయుచుండును.

ఆక్రమ సభ్యులందరు కొగులకు వలయు పనులజేయుటకు నియోగింపబడిరి. ఏదైన కంటి:బుద్ధి:కావో విద్యార్థులు శ్రేణివైద్య విభాగములకు దాక్కుర కేకలలగాగొరెద్దకు వెళ్లిక ఉచితముగ కొరకీ జేసెదమనిరి.

నేత తరగతిలో తగినటుల యేదూములనేనని మయొక కేకలలగును. ఇది నేత తరగతికి వెళ్లి-పుడే తెలియగలదు. నేతనేయుటకు పండితయును యిప్పుడే పూర్తియైరి. కొన్ని మగ్గుములు అప్పుడే యేర్పరుపబడినవి. ఇంకను చాల అసభ్యులనియున్నవి. పని జవాబోకెరగ జేయుటదెను, విద్యుటికిని

విద్యార్థిలా తరగతిలోనికి వెళ్లి-పుడికి యెరర తరగతింబందు వతే యేదూములు పూర్తిగాలేదు. అప్పుడ నీతి యిచ్చుటదని తెలియగనే ఆక్రమణముగాని మనుష్యులు, సామగ్రి అంతయును అందులకు వినియోగింపబడి స్వల్పకాలముగానే కరిసిపోయి చక్క-తపబడిన. పనులన్నియు నిర్విధముగ శ్చి-రయు జేయుటదెను.

నేను ప్రథమ నివేదికమున పిదప విద్యార్థులు అనేక తరగతులందు ఆకలేరి. ఇందుమొదటిది ఏటము జేయుట. వడికినములు వానెము, ఉపయోగించిన ఏటల ననుసరించియుండును. దూది వాగుగ పకిన పనులు: నేగాని నూలువడకుట అభివృద్ధిగావలదు. ఈపనియెంత ముక్కుతొ నేర్చుకొనుటయు అంతకష్టము. ఇందులకు యీరపనుల కన్న నేర్పక కలము తట్టెను. వై-వే-పుటులు యి ల దు ల కు టి క నే నట్లును, పిదప కడుపువేయువని నేర్చుకొన బడిన. ఈకడగ్గను సరిగాజేయుట, వరిశ్రమము విజయము ల్లుటుల నిర్మించుటకు ముఖ్యపనులు. కొరగాగడన తెలుపుజేయుట, మామిడి గడ్డలకు జేయు రంగులు జేయునము గూడ నేర్పబడు చున్నవి. విద్యార్థులు చాలమంది పడుకునేయును, నేత, నలును నేర్చుకొను చున్నాడు. రంగులు జేయుటకు వై-గా రి లో వాక్కురు పి. పి. రే నంగులను జేయుటను చూపు వ్రాసిన పుస్తకము వాధారము. తిసి-ంటిమి. దానిని ప్రయోగించగ నే మాకు పంపించుటకు చేగారి కంతయు మేము కృతజ్ఞులము. ఆపుస్తకము మాద చాల ఉపయోగకరముగ నుండెను.

ఇప్పుడు విద్యార్థులు శిశువీక్షణ బొందుచున్నాడు. వారిలను జట్టులుగా కేరీయించుచున్నాము. వారు చాలమంది గుండు కాంగ్రెసుకు వెళ్లుటకు శక్తివతులగుచున్నారు.

(స) ముగిస్తూలే. గాంధీ

పరోపకారి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులపత్రిక

న సీపట్నం తాలూకా బోర్డులోను, విశాఖజిల్లాలోని బోర్డులోను కలెక్టరుగ (ప్రయాగ బ్రహ్మపూ గారు) యిచ్చుంట్లలో నెనుండును డి యిటుల వ్రాసిరి:—“పరోపకారి” అను పేరుతో ఎలి మెంటరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల యొక్కయు గ్రామ యజమానుల యొక్కయు ఉపయోగమునిమిత్త మొక ప్రత్యేక పత్రిక యలమం. లిలో జలుగుడునవార్తను డిసెంబరు 28 క తేది అంధ్రపత్రికలో చూచినప్పుడు వాకేగాక చాలామందికి ఆవార్త మిక్కిలి సంతోషమును కలిగించెడి. ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులనిమిత్త మిట్టి కృతి:యొంటి కావలెనని అనేకమంది ఉపాధ్యాయులు అభిప్రాయపడుట నేనెనుగదను. కాబట్టి యిట్టిపత్రిక వారిజేయును కెత్తుక తోడ్పడునని నానమ్మకము. తాలూకా బోర్డుకు సంబంధించిన పాఠశాలలకు ఒకపత్రిక వ్రాసిన ముఖ్యముగా రెప్పించుకొని అమూలముగా పత్రికకు తగిన ప్రోత్సాహ మిచ్చి తమలో విశిష్టతయును అభివృద్ధిపరుచుకొనుటకు మాబోర్డుకు సంబంధించిన ఉపాధ్యాయులకు నేను సలహా నిచ్చుచున్నాను

విలేఖరులకు సూచన

మానుకుపాడు: పర్వ మెంటు: కంకాయతి: పర్వ:—(పత్రికముజేడు). ప్రారంభవిద్య నుమాను ప్రకటింపగలములకు నిలిపుచున్నాము.

[డాక్టరు నర్. పి. సి. రే.]

స్వరాజ్య సంపాదనోద్దేశ్యమునకును గాంధీయహత్యుని
ఖద్దరుసంరక్షణమునకును జరిగినను సంబంధముగలదని యనుచు
స్వకాలమున - ఖద్దరు స్వాతంత్ర్యమును సలహాదించబాలదని నిర
ర్ధానముచేయుచున్న నీకాలమున - ఖద్దరు వ్యాప్తికై పనిచే
యుచుండెన వారిలో శ్రేణోదనగుటచేత ఈ ముఖ్యవిషయము
నగుగూర్చి యెంతో వ్రాసిదలచితిని. సుమారుకొనంతర్గతము
క్రితము, ఖద్దరును వ్యాప్తిపరచేయగలయునను కార్యమునకు బూను
కొనినపుడు - తరువాత కొలదిమానములవరకు ఖద్దరునుహత్యు
మును కనుగొనినాటకుంటిని. మొదట మొదట, అన్నివిషయ
ములయెట్టి ప్రచారమున, ఖద్దరునుగూర్చియును, వాశ్యములలో
నిశ్చయము చేర్చించితిని. ఇన్స్పెక్టోరీ, కొంతకాలము జరిగి పిమ్మ
టనే కర్తవ్యముగ - అంతరార్థము వాకు గోచరమయ్యెను. వివర
ములను తెలుపుటకు పూర్వము బిక్రయమునును ముఖ్యముగ
జూపవలెను. ఖద్దరునికాడంబరమైన కుజుప్రవర్తమునకు నిదగ్ధ
నముగనుండును. కష్టగతి పనిచేసే వ్యయముగ వాణ్నించుచేవనము
నకది యాధానమునుండును. ఖద్దరు కేవలముక రాజకీయసా
ధనముని చిలలించినవలెగాని కొందరు క్రమముగ నిజమితిని తెలిసి
కొనిరి. రాజకీయ సాధనమేగాక విమోచకత్వమును సాధనముని
యును వారికి దెలిసినవచ్చెను. ఖద్దరును మనము వ్యాప్తపాచితము
జట్టి గౌరవంప వాగంబించితిమి. తరువాత విదేశవస్తు బహిష్కా
రముగ నిద్దేశంపబడినది యెంచితిమి. కాని తుదకు దానియర్థ
మును కనుగొంటిమి. మనచేతపుట్టారక విముక్తికొఱకై ఖద్దరు
మనకు పరిష్కారమునములగా స్వరాజ్యమును సంపాదించు తేక
పోయెనని యాకాంక్షంబును కలిగిన జేతకపుట్టు కొందరు గలవరు.
జట్టివారి కొనుదెగు ప్రయత్నిర మొక్కటియే. గాంధీయహత్యు
నుశోరింతుల మనలో నందఱును వాస్తవముగ రాజము శిష్టిరాగ
యాలవలకరాగి జట్టులనేసిరాగి వీనినిచేసినను ఉపయోగములేకం
దెనా? ఖద్దరు రాజకీయ సాధనము మాత్రమేయగుచో, జట్టు
యను ననమి అసాధనమును బాగుగ వినియోగించితిమా?

పేదటికము

భక్తుని నిత్య కాన్త్రమును బాంక యంతకేమని అది మనకు మరొకరిమై దని తెలిపినచో ఈ కాన్త్రముతో కానిని చేపట్టినను, కాని ప్రపంచపుభాగ్య భర్త కాన్త్రము తెలియదు కాని జెంకాబలంని గ్రామజీవన పరిస్థితులను మాత్రము గుర్తించుచు తన చిన్నయింటి దొడ్డిలో పనికినిన ప్రతిజ్ఞలుండి కాచిపెట్టిన, కాని, తనభార్య వివాహపరమముల ఏరెంతోమాడో గంటలకాలము వడకన ఉదినవాగ్విద్య కింకొక కవి కెన్నెను దొరకును అప్పలవానిని తలయెత్తి నిర్భయముగ చూడగలుగును. ఆరిదు తీరిక సుయమును వినియోగించుట తక్కుసామెతో, పట్టణమానవులు కాణములకు వెళ్ళకుండనే, ప్రతిపక్షపును తినియింటియంతే లభించునట్లు చేసికొనవచ్చును. ఈ తీరిక సుయముల వినియోగమునకు వెంటనే భాధనులేక పోవచ్చును వెంటనే కూలిరావ పోవచ్చును. కాని సంకల్పము ముగియునప్పుటికి తన యావశ్యకత తీరినదని కనుగొనును. మరొకవోటకు వెళ్లి భాధపడనక్కరలేదు. పట్టణ మానములందు నివసించు వారికి తీరుబడియే యుండదనియు, ఎల్లప్పుడు కేటోపదియందు మానిగియుండనియు నాతోకొందరు వాదించురు. కొందరకు తీరుబడిలేకపోయిన కేసంగీకరించును కాని అందరవిషయమై మాత్రము ఆవాదము లాభించదు. పల్లెలయందుగాని పట్టణమానములందుగాని మధ్యమరెగతివాడ సామూహ్యముగ బట్టణముగ్గునని చాలక దిగులుపడుచుండుట. అట్టివారు ఉద్ధరను చేపట్టిరేని వారిజ్వములు తొలగిపోవును. పేదజీవమును అధ్యక్షమగును. కాని భారతదేశమున 100: 95 వందల పల్లెలవారే కాబట్టి పట్టణమానవులారి విషయము మనలను విశేషము ఎదుర్కొనదు. పల్లెల వాస్తవ్యులు తమముక్తితామేకృషినిసంపదలెను. జాతీయతయందు జాతులయందు తలయెత్తుకొని తిరుగుటవారు ప్రయత్నింపవలెను. వ్రాసియుండ లేదా గొట్టెన్నిట కని "వైర్యంతులగు జనసామూహ్యము జేకమునక కీర్తిదెచ్చును" అట్టి జన సామూహ్యమునకు లోటు కలిగిన మరల నజీలోటు దీరట కష్టము" అని.

పాత రాజకీయాంశములు

కనుక మన బాధితులకు లోబ్ధుడు కార్యక్రమమును
బాగుగ తెలిసికొనుట యావశ్యకము. మన కార్యములును మనము
గమనించు పరమార్థమునుబట్టియే జరుగుచుండును. ఇందలి గూఢా
ర్థమును ఎఱింగినచో ప్రస్తుతము రాజకీయ వాతావరణమునందు కా
ననపట్టి ప్రవేశమా విహిస్తామమా అను మీమాంసములేయుం
డువు. సేవరాజకీయములను జరించువాడను కాను. రాజ్యాంగవేత్త
నుగాను. కాని ఏకాంతికాచాప నెత్తుటయే రాజనీతిరత్నమని బి
స్మిత్తు. దీనివేదన ముగ్ధులగుచు నిజమెంతయోగలదని మాత్ర
ము తెలియజుండును. ఏకాంతికాచాపశూరు, కీదాంటిమన రాజకీ
యములను దెవులుబట్టియే చి నేక సంకేపములు వాటి. జూ
జ్యును, జిల్లాచిరుచి చూచినచో రాజకీయములకు సరియైనతత్వ
రాజనీతికిని ధర్మకామ్రమములకును భేదముగలదు. అనవాయిత్య

మన ధర్మనిరహితమగు రాజకీయోద్యమమగుచో నదియు ఎగు
లికాచాపపత్త్రుడగుచుండును. అట్టియుద్యమముగ నెప్పుడు మారు
నో, తాళత్రురపురుషుడగు నాతని సంజేతముగ
నుండకాలదు. అయితే ఖిద్దరుకును రాజకీయములకును గుంబంధ
తేనెని మూతమునా యున్నా. ఖిద్దరు మానవునికి నైతికబలము
కొనగడు. దేశదారిద్ర్యమును పోగొట్టును. దేశదారిద్ర్యముతో
లగి నైతికబలముచే కూరినగాని, మనకు స్వాతంత్ర్యము కలిగిన
ను దానిని నిర్మూలించుకొనకాలము.

ఖద్దరశ్రీకృష్ణమూలమున పట్టుచు, జాతీయత సంస్థిత ప్రజాశక్తి, యొనగూడును. తొర్రన్నయింపడు. అనవాయోగ్యమను నెవరెట్లు పరిగణించినను ఖద్దరు మాత్రము ప్రత్యేకముగ సైతిక ఆర్థిక పునాదులపైనిఁబడును. నిలుచును. ఈ యర్థమునకును కాటాట మున్నగు సామ్యాభ్యుపాసములతో గూడినయర్థమునకును భేదముగలదని యిదివఱకెన్నియో మూలములపెప్పించుట దీని. ఖద్దర పరిశ్రమవ్యాప్తినిలన, బొంబయికి నష్టము ఘటింపిన జనానంద తాటంగులిగినను, మాస్కెస్టరు లాభముపొందినను, నాకునిమిత్రములేను. నూజిచిద్రుతకును, బట్టసేసికొనటమను నాకు చావుగలదు. నాశక్తియనున నేనుమాయుకొందును. అది నాశక్తిగ్రహము. నచామృదు ప్రవక్త ఈజూతుకొనుగి నయదా మును-ఒక కాటాము - ఒక తిరుగతి. ఎవరెయెప్పుచు నూలును పడకునో, ఆమెయే పూజ్యురాలని చూచుచుదు పరికెను.

గళ. విజ్ఞానము

భద్రిను మనకళలను : భాగమును వెలకకు నేటనుని
కొందరినిపరాధీనతను తప్పింపుటయొక్కందుకు విజ్ఞానరాహిత్య
మగుచో నేనట్టిదానినే పరింతును కళకాతమగును దక్కా
మజిలినటు యంతరిన్మితములైనవికానని రాటవునటు నందు నే
నతివహించునైన సొందగ్రువుగు కళనజూచితిని. ప్రసిద్ధిజెందిన
యంతరిమలలోగూఢునట్టి కలను జూచుట దుష్కరము. మీరు
మిక్కిలి యంతరియోధికారి ఒక్కయంత్రమును స్థాపించునపు
దెల్ల చెందునందలమంది పేదవారి యాచారమునకు జ్ఞాపవడిన
వాడగుననియే కాకలంపు. మానవుల చెయ్యములవలెనే యంత్రుని
ర్యాణమునకును పరిమితంబును. కాని యంత్రములు పేదవలె
పెరిగిపోయినచో కృత్రిమపు ధరలు పెరిగిపోవును. వర్తకము
మాంద్యముజెందును. అంతర్జాతీయ వర్తకవిధాన మీతియన నే
ప్రజలును. కలవర మీతరుననే యందయింతును. యంత్రపరిమితి
పొచ్చి పేదవనుతెచ్చడు తగ్గునోకప్పుడు ఏకాలమిందులయో
వికృత్యవంతులగుటయే జనపయూహము దారిద్ర్యమునందు
మొనుగుటయొకటొప్పును. ఈవిశేషత నానాటికి హెచ్చయినది.
నెనుక కొంతకాలముక్రింద యంత్రనిర్మాణము నందాతురత
జూపినవారికి గూతతలకుదాకినది వారేకమయుఁ ధనస్యాముల
వారి నుండితప్పించుకొన బ్రయత్నించుచున్నార.

భవసౌఖ్యములు కరుణాకారులై యుండినంతకాలము నేటి విక
 అన్యధాతేజ యుండెడిది. గొప్పసంఘము తర్వడి భవకాంక్ష హృ
 ద్బుకానకాన వానియందు మానవత్వము నశించినది. కార్మికుల
 సుద్ధిగించుటకు గృహపరిశ్రమలేకగియుండునని యిందు మూలము
 న మనము తెలిసికొనుచుంటిమి. గృహపరిశ్రమలయందు భవ
 స్వామి తనక్రింది కూలీలతో పాటుపనిచేయునుచూడెను
 సానుభూతి గలిగియుండును గ్రామములందు ఒక త్రిమంతుడు
 తన బండివానితో పాటు కూర్చొని బట్టల నేయును. ఇట్టి ప్రభా
 తక్రైతలన మనము ఈమధ్యవిడచాడిన నాగరకళి మరల లభింప
 నవకాశముండును. నిజమగు విజ్ఞాననాగరకళితకును ఘనుఘనుల
 ఓను వాసన తైలములు, మున్నగు వానిని భేదము గలదని యి
 నేక మారులు నిరూపింపబయల్పించితిని. సరియైనజీవనములేనం
 కున క్రమ విధానము అదృశ్యమై భవ స్వాములతరుకు బెరుకు
 లు కనిపించు యెడలిడినవి. వీనిలన విజ్ఞానమునకును నాగరకళ
 తకును తక్రత తటస్థించెను. ఇట్లనుటతో జడత్వవిధాంతమునందు వి
 క్వాసము గలిగియుంటినిని తెలపవలదు. ప్రతివ్యక్తియు ప్రతి
 జాతియు తనతన పరమార్థమును సాధించుటకై కృషి సలపవల
 యును. అంతియై కాని పాశ్చాత్య శైశములందు నేడు ఆవలం
 చింపబడు కృత్రిమ సాధనములను మాత్రము
 చేయుటకై గైకొనరాదు. అట్టి కృత్రిమసాధనములు మానవ
 సౌఖ్యమును పెంపొందింపజాలవు.

కనుక మనము గావించు ప్రయత్నములందు ఏసాక్షనములు సమరజయములో ఏవి అనయంజనములో మనము కనుగొనినవి. కృత్రిమ సాక్షనములు పత్య వాతమును కల్పించి చివరకు అవికరము లెచ్చిపెట్టెను. ఇట్టివాగ్రక విధానమే ప్రపంచమంతటా వ్యాపించుచున్నది. కాని మనము మాత్రము దానినికట్టుకొని మనము మేలెదిగది.

గామ జీవనము

(గామపద్ధతులను బాగుగ జూచిన సంకల్పనమునకు) ఏనా
నా మ... లో... లందుమా... మాలో... పని యొంది నుగాని
... అ... గా... కృతగా... రు...
... నూ... తదకు... యందును... గలదు...
... ప్రయోజన కరముగ నుండును. ఇటువంటి...

వృత్తియు జాతియు బాగుపడును. బాధ్యమను తొలగును. ప్రకృతి సిద్ధమగు కార్యములను నిర్వర్తించుటచే విద్య యలక డును. విద్యమాలమున విజ్ఞానము లభించును. మనవృత్తు లన్నియు ఒకదాని కొకటి సంబంధించియుండును. భద్రత మనమానమును సంక్షోభముచేయేగాక కష్టపరచునీకి నూలునడచువానికి, రంగు వేయువానికి ఏమలుచేయువానికి వృద్ధానికి యింకను అవశ్యలకు పనియుండును. అట్లే గ్రామమునందు భుక్తిభరతి వాసో కమకాళ మాంబడు. భద్రత బట్టి కోక వెల ఎక్కువనామ్మ నీయక అసిదప్పి నను ఆనామ్మ చేకమానందే యుండి సమాజావలూభమునకును గ్రామస్థుల నుభజివమునకును తోడ్పడును.

వ్యవసాయముతోటి సంబంధము

ఖద్దరునామ వ్యవసాయ మునకును సంబంధముగలదు
వ్యవసాయ వృత్తిచే వందలకును అహం మెక్కుడ దొరుకుననికొం
దరు ప్రశ్నింతురు. కానివివరముల బరికించిన, అట్లుకన్పింపదు.
ఒక్కబెంగాలువందే నుమారు పదిహేట్లు అరకుది లక్షల పాగు
బజీభూమిగలదు. అట్లు దీనిను, సంవత్సరము పొదవునను మనల
నెప్పుడును నాధింతు మన నే యొందును
మనకున స్వాములీ మధ్య వికల్ప సాధ
నములను వెదక మొదలిడితి అట్లుగాక మన తీర్మానితీతి తగ్గి
ట్లుత్సాహముతో సాధన సంకల్పిని వినియోగించినచో నంతో
ప్రయోజనకరముగ నుండును. నుమారు ముప్పదియారు సంవత్సర
ముల క్రిందట నేను ఎడ్వైరోనగరమున నున్నపు యందొకప్పుడు
“గిఎకరములు ఒక అవు” అను ప్రాజెక్టుదీని ఇంగ్లాండు దేశ మన
లందికలకలెననియునుచుండెను. ఇకాగుననే పాశ్చాత్యదేశముల
బొగ్గుగనుజులుంధ్రములు నవనాగరక చిహ్నులుగని నట్టిసాధన
ములు పోయి మరల ప్రాచ్య భూభాగ్యుదయ చిహ్నులుననుచు
ట్లుదలచినను సగర్వముగ బలుకుచున్నాను. [ఇదియే రోత్తము]

షకాల్పముహూర్తదు షష్ఠీగారు

ఒకవత్సరము కఠినశిక్ష వేయుట

కలకత్తా ఖిలాఫతు సంఘమునకు తెనుక నభ్యుత్థుడుగా
 ఉండిన జూత్వీయనామ్మదు వశీగాను కలకత్తానగరమున వారిచే
 హక్కులలో నొసంగిన యుపస్థానమున రాజ్యదోహతు కలసనూ
 కారమున లేచిన కేసులో 4 వ లేవీని ఆయనకు ఒక సంవత్స
 రము = తినిపిచి వేయబడినది.

శాసనోల్లంఘనము

శ్రీదాసుడు తిక్క

కాంగ్రెసు కార్యగ్రంథమువారు మరల కాసుబొమ్మింపున
 వందకు గన్నాచా మొండింబువానుట ఆనుచిరము. కేవలము
 వాక సుకల్పముతోనే యీ ప్రయత్నమును జరుపబూనితి.
 నిలవ దేశమున నరాజకము కలుగుటకును మన్యుచిర్యంభ
 భక్తినిధానము ప్రారంభింపబడుటకునుగూడ కారణమగును.
 ని నుపేక్షింపదగ దని అలహాబాదు లిడరుభద్రిక వ్రాసెను
 యుక్తరాష్ట్రముల మితవాడుఅగునాడ నలె నుడివితి.

శ్రీకారదా భండారము పెన్ను క్కాలెండరు

బెజవాడయందలి శ్రీకారదా భండార ముదాకాల
 1928 సంవత్సరపు క్యాలెండరును వందపములతో పూం
 యి. దీనియందు తేదీలేగాక, పండుగ విషయముగూడ వివరింప
 పడుచే, నివి ఎక్కువకు ఉపయోగముగ నుండగలదు.

గుంటూరు నెవన్సు డివిజనులో తెంపరీ అడిమనల్
వన్సు ఇన్స్టిట్యూట్ 1928 ఆగస్టు 15 వతకు నుండుటకు దొరక
బజారు సాంక నుజేసి.

హరికథాకాలక్షేపము:— తిరువళ్ళి కృష్ణాంగీక

కాకి యాజమాన్యమున కుంభకోణం పంచాయతీ కార్యదర్శి అధివారము జనవరి 7 వ తేదీ నాయం. ప్రము 400.11లకు కటాచలం కెట్టిచిది సెం 1 ఎస్సినములూ "ఎల్లినగారి కాగలి" నారికథా కాలక్షేపము జేయుదురు. టిక్కెటు శుభ్ర.

సుగుణవిలాసనభ:— ఈనభమన 6 వ తది కు

కూడా సాయంకాలము రోడ్డు గంటలకు విక్టోరియా థ్రువలవరి
 పేర్లవీయరు మహాదేవి బండరి మను జూలియను వీర
 యు ఇంగ్లీషు బ్రదర్స్ సెయింట్ జిజ్ఞాసకు సాయం
 గంటలకు పేర్లవీయరు బ్రదర్స్ సెయింట్ జిజ్ఞాసకు సాయం
 గంటలకు పేర్లవీయరు బ్రదర్స్ సెయింట్ జిజ్ఞాసకు సాయం

భిక్షువుల చారిత్రము

కేరళ దేశము

కేరళ కాలగ్రామ రాష్ట్రమునందు చెన్నరాజధానిలో మళయాళము మాట్లాడు జిల్లాలును, తిరువాంకూరు, కొచ్చిన్ పడక గుంపునములును గలవు. రాష్ట్రముయొక్క ముఖ్యపట్టణము కల్లికోడి నియమించబడినది.

ఈ రాష్ట్రమునందు కనీసపురకం ప్రత్తి కొడికొడిగ పండును. ప్రత్తి పండుకానులు చప్పరపాదం, నుచ్చాద, చిర క్కల్ తాలూకాలో కొండపల్లములు, పలయన్నూరు, త్రియ్యూరు చివర రెండు ప్రదేశములలో కంటిడియా ప్రత్తి పండును. గాని అది కేరళలో నూలుగుడుట కుపయోగించవలసి తెలియుచున్నది.

ఈ రాష్ట్రముల ఉత్తరదిశను ప్రత్తిపండు ప్రదేశము అచట చిరక్కల్ తాలూకాలో నూలుగుడుటపని యొకను చావ లేదు. ఇతర ప్రదేశములలో, ఏడు లా చేయుట, వడుకు పని క్రొత్త గ్రామ ప్రదేశ పట్టణల యందు అనుభవ్యములైన చిరక్కల్ లో చేతితో నూలుగుడుట పని పుండెడివలసి రాష్ట్రమునందు భిక్షురాయాజ్ఞేయటమను, భగవంతుడు ఈ త్యాచుమునైనను. 1౪21 ఆగష్టులో మాసిరాపల్ల పరమేశ్వరేంద్రాచార్యులు యుక్తప్రక్క ప్రదేశములును అందులనమై యున్న భిక్షురాయాజ్ఞేయము బాగుగ సాగుచు నేయుండెను. రాట్టమన్ను భిక్షురన్ను పోలికవారికి నేరము కట్టుకొనుటకు నందుచిక్కెను. వలకాయలో చాలవోట్ల నని యభ్యర్థనలాయెను. ఇందువలన రాష్ట్రమునందు అభివృద్ధి వెనుకబడిపోయెను. వివరములకిని కొచ్చిన్, తిరువాన్కూరు స్వదేశంకా కములలో కాలగ్రామ ప్రచారములు ప్రచారమున జేయుచునే యుండిరి. అచట భిక్షురాయాజ్ఞేయము నెమ్మది నెమ్మదిగ కల్గి పుట్టి కలెందుచు నేయుండెను. 1921 జూలై ౧౪ కల్లికోటలో ప్రారంభం పబడిన వడుకు, నేత, ఆలయములు, విప్లవము జరుగుచున్నది పనిజేయుచునే యుండెను. ఇప్పటికిని పనిజేయుచున్నది. ఈ ప్రాంతములయందు నూలుగుడుటపని నేర్చును. నూలుగుడుటవారలకు దూది నిచ్చును నూలును కొనును. ఇవిభిక్షుముగ నేతగాఁడు చేతితో వడిన నూలుతో నేతపనిజేయుటకు ప్రోత్సహించుచున్నది. ఈ ఆలయములోనే అనేక మరకగ్రామములు, గొయ్యిమగ్రామములు గలవు. అందు వడుకునూలుతో నేత నేయబడుచున్నది. నెలకు 1425 గజముల భిక్షురాయాజ్ఞేయమునున్నది. ఈ ప్రాంతముల యందును తోడు భిక్షురాయాజ్ఞేయమును కట్టుకొనెడు గలదు. అందు ఇతర ప్రదేశములనుండి తెప్పించిన భిక్షురాయాజ్ఞేయమునందును.

కానూరు, త్రియ్యూరు, క్విలాన్, నాగక్వియలు మున్నగువోట్ల భిక్షురాయాజ్ఞేయములచే నుండే తయారుజేసిన బడుచున్నది. అప్రదేశములలోని కాలగ్రామ సంఘములు వానికి పీఠమునంకరకు ప్రోత్సాహము నిచ్చుచున్నాడు. ఉత్తరముల వారులో చిరక్కల్ తాలూకాయందు తిలివంబ యను ప్రదేశము ముఖ్యముగ భిక్షురాయాజ్ఞేయము. కేరళదేశములో నిభాగమునందు ప్రత్తిపండును. రాట్టమయొక్క ఉపయోగము చావ నేలేదు. ఈ ప్రదేశములో కాలగ్రామకమిటి ప్రత్యేకముగ లక్ష్యముంచి పనిజేయుచున్నది. కల్లికోటలోని నేతకల్పితములయందు లకు నూలుచాలవరకు తిలివంబనుండియే వచ్చుచున్నది. మాసిరాపల్లపరమేశ్వరేంద్రాచార్యుల సహాయముకొనకు కాలగ్రామకమిటివారలసంఘము నూలుగుడుటను ఏర్పరచెను. అందువలన అనేకవందల రాటములు పనిజేయించబడెను.

ఈ రాష్ట్రములో పురాతనపుమాదిరాటము ఉపయోగములో నున్నది. రాటముయొక్క ఖరీదు 2-8-0 మొదలు 5 రూపాయలవరకున్నది. ఈ రాష్ట్రములో 4 వేల రాటములు కనిపెయు చున్నట్లు అంచనా వేయబడినది. నూలు వడుకు వారలకు దూదివలెను కాలగ్రామ కమిటిలో సవైజ్యముచుండును. ఏనులచేయు పింజారీలు లేవు. వారు కొరకెనుపు 80 తులములకేరు దూదిని యేకులజేయుటకు 2 అణాలు పుచ్చుకొనెదరు. త్రియ్యూరులోను, పలయన్నూరులోను మాత్రము కేరళదూదిని యేకులు చేయుటకు 4 అణాలుగూడ పుచ్చుకొను చున్నారు. 30 మొదలు 80 నెంబరులవరకు నూలు తయారు జేయబడుచున్నది. ఇంకను పెద్దనెంబరుల స్వస్థములు తిక్కురగ తయారు జేయబడు చున్నది. మొత్తముగా వ నెలకు 2500 పానుల నూలు తయారుగుచుండును. 80 తులములకేరు నూలును తయారుజేయుటకు 10 నెంబరులకు 12 అణాలును, 15 నెంబరులకు 1-2-0 లను, 20 నెంబరులకు 1-8-0 యు, 30 నెంబరులకు 2 రూపాయలను పుచ్చుకొందురు. తయారుచేసిన నూలులో నూటికి 15 వంతులు పడుకుట పనికి

వచ్చును. ఈ రాష్ట్రములో నేతగాఁడు చాలమంది గలరు. దీనిమీద 80 వంగులుమాత్రము కడుకునూలుతో పనిజేయుచున్నది. వడుకునూలు పనిజేయునెలవలెకాదు. నూలును చాలగలవు. నేతకల్పితము 27 మొదలు 54 అంగుళములవరకుండును. నేతకల్పితము చిరక్కల్ తాలూకానకు 2 మొదలు 6 అణాలవరకు పుచ్చుకొనెదరు. ఈ రాష్ట్రములో ముఖ్యముగ తెలుపు, గీరల, చొక్కా, గుడ్డలును, తుండ్లును, అంగవస్త్రములును నేయబడును. ఇవిభిక్షుముగ నెలకు 2500 గజముల గుడ్డ తయారుగా వచ్చునని అంచనావేయబడినది. ఈ రాష్ట్రమునకు భిక్షు, తిరువుర, బెజవాడ, గుంబూరు, బంబుల మున్నగువోట్లనుండి గుడ్డలు తెప్పించబడును. ఇటునుండి మంగుళూరుకు భిక్షు ఎరుమతి చేయబడును. భిక్షులలోనే అనేక రకములు కావలె ననవాళ యెక్కువగానే యున్నది గాని తగినట్లు సరైనను. భిక్షు 4 రీతు గల 6 1/2 అణాలనుండి 1-4-0 వరకుండును. ఈ రాష్ట్రమునకు మేలరకం అంగవస్త్రములును, తుండుగుడ్డలును, బాకెట్లకు తగినగుడ్డయు కావలయును.

కాలగ్రామ 5 వేల రూపాయలను స్వయముగ నెట్టుబడి పెట్టెను. దీనిపండునుండి 10 వేల రూపాయలను ఇచ్చెను. ఈ రాష్ట్రము భిక్షు అభివృద్ధికి ఒక లక్ష రూపాయల ఋణమును కొరెను. అభివృద్ధిరకంకాలగ్రామ భిక్షురాయాజ్ఞేయము పరిక్షించినవిధప 25 వేల రూపాయల ఋణము నీయవచ్చునని తెల్పెను. ఈ సలహాను కాలగ్రామ కల్లికోటమిటి బిస్వకొని ఋణము నిచ్చుట కంగీకరించెను.

తమిళ రాష్ట్రము

కాలగ్రామ తమిళ రాష్ట్రము, మద్రాసు పరిపాలనారాష్ట్రములో భాగమైయుండి, అందు రాజధానిలో తమిళము మాట్లాడు జిల్లాలును, పుదుక్కోట స్వదేశంకానును గలవు. ఈ రాష్ట్రమునకు కాలగ్రామ ముఖ్యపట్టణము తిరుచినాపల్లి యొక్కను కల్లియ కాలగ్రామము ప్రస్తుతము ఈలో డుడం దున్నది.

తమిళ రాష్ట్రము కాలగ్రామ ప్రచారముకొరకు 14 జిల్లాలగు విభజించబడియున్నది:— (1) మద్రాసు (2) కంకంట్టు (3) దక్షిణాంధ్రము (4) ఉత్తర తమిళనాడు (5) దక్షిణ తమిళనాడు (6) తమిళనాడు (7) మద్రాసు (8) రామనాథ (9) తిరునల్వేలి (10) కొయ బుత్తూరు (11) దిండిగల్లు (12) నేలం (13) ఉత్తరాంధ్రము (14) పుడకోట.

ప్రత్తి పండు

తమిళ రాష్ట్రములో ప్రత్తిపండు పండును. ఇచ్చటి స్వ నెంబరుల దారము కడుకుటకు తగిన నుపసద్ధియగు కంబోడియా ప్రత్తి పండించబడును. కంబోడియా అమెరికాకొండ ప్రదేశములలో పండుప్రత్తి అది అచ్చటికి ఇంబోడియానుండి గొంపోబడినది. అప్రత్తితోన 1 అంగుళంపొడుగుండును. అదిమాచుటకు మెరుపుగ నున్నగ మిగడవలె నుండును. దారము నున్నగు గట్టిగనుండును. తమిళ రాష్ట్రములో కంబోడియా ప్రత్తి అచ్చురముగ పండెను గింజలతోనూడ ప్రత్తి ఎకరమునకు 1250 మొదలు 1600 పానులవరకు పండెను గింజలు తయారుగా నూటికి 85 నుండి 45 వరకు తగిపోవును కంబోడియా ప్రత్తిపండు యెక్కువగా తిరునల్వేలి జిల్లాలో సాగుచేయబడును. అచటనుండి కొయబుత్తూరు జిల్లాకును ప్రక్కనున్న జిల్లాకును వ్యాపించెను. తమిళ రాష్ట్రములో నింకను ఉప్పునాడం లేక లాడం కరంగున్న లేక తిన్నె వెల్లి బోవు అనురకముల ప్రత్తిగూడ పండింపబడును. ఉప్పునూది పొర 5/8 మొదలు 3/4 అంగుళముల పొడుగుండును. దాని యొక్క దారము తగినంతగట్టి నుమితకగను మోటుగనుండును. 10 మొదలు 12 నెంబరుల దారము కడుకుటకు పనికివచ్చును. అది కొయంబుత్తూరు, మద్రాసు, తిరునల్వేలి ఉత్తర భాగములలో మృతము పండింపబడును. నూటికి 25 వంతులు గింజలు వచ్చును. నాడం లేక లావరకంకూడి దీనినుండి 3/8 నుండి 7/8 అంగుళముల వడుకు దారము ముతకగ ముక్కుముక్కు వచ్చుచుండును. నూటికి 25 వంతులు గింజలు పోవును. అది తూర్పుకొయంబుత్తూరు, దక్షిణ తిరుచినాపల్లి, ఉత్తర మద్రాసులో కాకేరముగ ఎట్టనెలలో పండింపబడును.

గరంగున్న లేక తిన్నె వెల్లి పింజె 3/4 అంగుళముల పొడుగుండును. గింజలు నూటికి 25 వంతులు పోవును. ఈ ప్రత్తి ముఖ్యముగ దక్షిణ తిరునల్వేలి జిల్లాభూమిలో పండును. బోవును-ఇది పాదేపు ప్రత్తి కొయంబుత్తూరుకు తూర్పు ప్రదేశములో నది అన్ని ఋతువులలోను పండును. అదూది పింజెపొడుగు 1 మొదలు 1 1/2 అంగుళము లుండును. గింజలు నూటికి 23 వంతులు మాత్రము పోవును. అది పట్టునలె మెత్తగ క్కొగ దృఢముగ నుండును.

వడుకు పని

తమిళ రాష్ట్రములో కద్దరు నిర్మాణమునకు ఎక్కువ వడుకు పని కలవు. ప్రత్తి పండు జిల్లాలలో వడుకు విల్లులు ప్రవేశ పెట్టబడి చాల రాటములు మూలబడినను చాలవోట్ల నింకను రాటములైన తాలూ వడుకుపని నూలువకలేదు. రాష్ట్రమునకు నేతకల్పితము తిక్కురగ గలరు. చేయగ్గములు లక్షల కొలది లవు ప్రత్తిపండు ప్రదేశములలో వడుకు పని యెటుల సాధారణముగ నున్నదోను తిరువూరు కాలగ్రామ కమిటి నెట్టిరీతి తిరువూరు పట్టికుల నిజీమిలో దెల్పిన దానినిబట్టి తెలిసికొనవచ్చును:—

“కొంబుగ్గరకును చేతితో నూలు వడుకుపని యాజిల్లాలో ముఖ్య మగు గృహపరిశ్రమగ నుండెను. కృతసాయకాలంద్ర స్త్రీలకు అది ముఖ్యమగు వృత్తి యాయెను. చేతితో వడుకు నూలు నుపయోగించకపోవుట యేగాక జిల్లాలో నూలు కడుకు మిల్లులకు ప్రవేశ పెట్టుటలన అక్కడ చాలవంతు చచ్చి పోయెను. ఇప్పటికి కొన్ని యిండ్లలో కాలయాపకు ఖులా సాగా చేతితో నూలువడుకుచున్నాడు. నెలగొలిది రాటములు గ్రామములలో పనిజేయుటకు పడియున్నవి. ఆ గ్రామములలో ప్రత్తి తయారుగ నున్నచో నిది వరలో వడుకు పని జేసిన స్త్రీలు వేలకొలదినుండి యిప్పటికిని నూలుగుడుటకు సంక్రియాగ నున్నారు. ఇతర జిల్లాలలో వేలకొలది రాటములు క్రొత్తగ తయారుచేయబడి దూదియేటులు చేయుటయు, వడుకుటయు నేర్పబయును. ఈ జిల్లాలో అటులగాక యీ గ్రామము లోని ప్రజలకు దూది కొనియచ్చుచు రకరకము రుచిరయారు చేసిన దారమును కొనునెట్ల తత్తెణము లక్షలకొలది రాటములు పనిజేయునట్లు జేయవచ్చును.”

తిరువూరులో నేర్వేరు రకముల భిక్షురాయాజ్ఞేయము వడుకు భరిమనూడ సామ్యముగ నుండును. ఇప్పుడిప్పుడు మంచికం తయారుగుచున్నది. తిరువూరు చేయచున్న పనినే యివ్వకు లున్న యితరజిల్లాలనుక చేయవచ్చును. ఈ రాష్ట్రమునకు భవమెక్కువగా కలదును. కద్దరు నిర్మాణములో కక్రిసంకన వినియోగించవలయును. ఇందులకు కాలమం తియు సంయుల దుపయోగించు అనుభవముల పనివార లుండవలయును.

కద్దరు నిర్మాణము

పూర్వపురకంరాటములు సాధారణముగ ఉపయోగములో నున్నవి. ధరలు 3 మొదలు 4 రూపాయలవరకుండును. ఈ రాష్ట్రములో 25 వేల రాటము లున్నట్లు అంచనా వేయబడినది నెలకు 50 వేల పానుల నూలు తయారుగుచున్నది. 10 మొదలు 20 నెంబరులవరకు నూలు తయారుగుచుండును. కాని చాలవోట్ల పెద్ద నెంబరుల కన్ననూలు తయారుగుచున్నది.

గతకేరళము యీ రాష్ట్రము, అంగధేశము నుండియు, కంకంట్టు నుండియు, గుజరాతునుండియు 10 వేలపానుల దారమును తెప్పించుకొనెను. ఈ కంకంట్టు నూలు యెరుమతిగాని దిగుమతిగాని లేవండెను.

దాదాపు 75 కద్దరు నేలంకల గలవు. అవి చాల వడుకు ప్రజాసంఘములచే నిర్మింపబడినవి. ఈ రాష్ట్రములో రాట పునూలు నేయుటకు వేయు రాటములు పయోగించబడుచున్నట్లు అంచనా వేయు నుండినది. నెలకు 50 వేలరూపాయల ఖరీదుజేయుకద్దరు తయారు చేయబడుచున్నది. తిరువూరు భిక్షురాయాజ్ఞేయము, కేరళ, కర్ణాటక రాష్ట్రములకు కడ్డిగ ఎరుమతి జేయబడుచున్నది. కద్దరు కొరకంక తయారుగుటలేదు. ఈ రాష్ట్రములో చొక్కా నుండి మనునట్టి కద్దరు కావలయును. స్త్రీలకు 9 గజములపొడుగు 45 అంగుళముల వెడల్పుగల్గి బరువులే, 200 పోని చీలుగావలయును. కద్దరు తయారుజేయువోట్ల నియంకనమును దీర్చుటకు పని జరుగటలేదు. వినను కొంకరకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కద్దరు ఉపయోగము అభివృద్ధిజెందుచున్నది.

కూలి భిక్షు

దీహాన, ఉత్కళ, ఆంధ్రరాష్ట్రములలో వలె నిరావృతముగా ఏనులు జేయబడును, నూలుగుడుటకును, నేతకును కూలి భిక్షులు రెక్కవగ లేవు. ఏనులుజేయుటకు పింజారీలు గలరు కొన్నివోట్ల నూలుగుడుకువారే తిరుమాదిని ఏనులు జేసికొనెదరు. ఏనులు జేయుటకు 80 తులములకేరు దూదికి 3, 4 అణాలియవలయును. నూలు వడుకుటకు 80 తులములు కేరుకు 10 నెంబరులకు 10 మొదలు 12 అణాలకు, 15 నెంబరులకు 14 అణాలు మొదలు 1-2-0 లను, 20 మొదలు 30 నెంబరులకు 1-4-0 నుండి 1-12-0 ను యిచ్చువలయును. 54 అంగుళములకన్న యెక్కువ వేడల్పునేత లేదు. నేల నేయుటకు 80

పాతాళం, దీనింబడు 4:—తత్సంగ మహారాజాధి
రాజాగారి సుధాధ్యురక్రింద జరిగిన యొక చమపావనసభయందు
సామానుగారు తమకాష్ట్రీయముగ గోహత్య మాన్యవంతులగు పాత
తనవలెకలదు రీతిగ నుండు అనుచుండు దెను.

గ యా కాం గ్రె సు మ హా స భ

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ప్రకటనము

దాసు పక్షము వారు శాసనసభలకు నిలువగూడదు

ఇండిపెండెంటు పత్రిక ప్రధానవ్యాసము

జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు - భాగల్పూరు చెరసాలకు మార్పుట

మూల్లీ సత్యాగ్రహము - పదకొండు గురికి ఇమ్మవేయుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు-డిశంబరు 30 వ తేదీని కడలూరు చెరసాలనుండివదలుట

శ్రీయుత పత్రి ఆనంతరావుగారు-డిశంబరు 27 వ తేదీని రాజమండ్రి చెరసాలనుండి వదలిరి

నర్సారావుపేటలో స్వాగతోత్సవము జరిగినది

నెల్లూరు నాయకుల విడుదల - 7 వ తేదీని నెల్లూరులో స్వాగతము ఐహిరంగసభ జరుగును

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘము

దాసుగారి ప్రకటనమునకు ప్రత్యుత్తరము

గయ, జనవరి 4:- ఇటీవల ధానుగారి రాజీనామాను గూర్చి భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి పుస్తకము చర్చించెను. మరుసటి సమావేశమున చర్చించబడింది. భారత స్థాయి సంఘసభలో ధానుగారు తెలిపిన విషయము లిదివరకే ప్రకటనలలో ప్రకటించబడినవి. ధానుగారి రాజీనామా సంగతి పరిష్కరింపబడుతున్నదని ఏమియును ప్రకటించనూడదనియే కార్యసంఘమువారు తలచిరిగాని యాతాగా ధానుగారి ప్రకటనము ప్రకటనలలో ప్రకటించబడుటచే కార్యసంఘమువారు మిమ్మకుడవీట లేకపోయినది. లేనిచో దేశములలో తురభిప్రాయ మేర్పడుచున్నది.

కాంగ్రెసు సభ్యులలో ప్రజలములగు భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవి ధానుగారి ప్రకటనను చూడ సహజమునకు హెచ్చుమండి అంగీకరింపలేదని (భాషించుచు) అంతర్భాగముగా నున్నది. కాంగ్రెసుసభ్యులు కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువకల్గును. కానకసభల సభ్యులస్థానముల సన్నిధిని ఆక్రమించుటకు ప్రయత్నింపవచ్చునని కానకసభలలో వెళ్ళుచున్న ఆనందయ్యకృష్ణ సమాధానమునకు వారు చేసిన మాటల దీనిని హెచ్చుమండి సమాధానముగా సంగీకరింపక పోయినందులకు వారిని నిందించుట పొడిగాదని చెప్పకతప్పదు. దీనికంగీకరించిన ఆనందయ్యకృష్ణ సమాధానమునందలి కొన్ని నియమములను వదలకొనవలసినవృత్తులునుండి దీనివలన తెట్టి ప్రయోజనమును కలుగ దనుట నిశ్చయము. ఈ కానకసభలవిషయమును మెంటునే తేల్చివేయక యింకను కాలయాపనముచేసినచో కాంగ్రెసుకార్యము లేదు మునుగుడ జరుగవలయు అనుకలన ఉత్సాహమునకు భంగము కలుగుననియు హెచ్చుమండి నిశ్చయించిరి. కావుననే గయలో నావిషయమును పరిష్కరింప గోరి.

కానకసభలను నమస్కరింప వలసినట్లుచేయుటకు పలు సార్లు ప్రయత్నించినను దాని నమస్కరించుట ఆసాధ్యమగునట్లు కాకపోయినను కష్టపరచుకొంటు హెచ్చుమండి యొక తీర్మానము గావించిరి దానుగా రెట్టి ఆధారమునైన (వాయగలిగి) తెలియకున్నది. కానకసభలనుగూర్చి ధానుగారుగాని నెహ్రూగారుగాని ఎట్టి తీర్మానమును నూచించియుండలేదు. ఇటీవలను కానకసభలనుగూర్చి నుండియున్నది అసహనముగా కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువకలెను. అని నెహ్రూగారు రాక తీర్మానము నుపపాదించిరి. నియమములకార్యమును తగ్గించుట యిదియే యొకచో భిలాభతు కార్యసంఘము వారిలో నాలోచించి నియమముల కార్యమును తొలగించుట అవసరమని వారంగీకరించినచో కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు గూడ నియమముల కార్యమును తగ్గింపవచ్చునని గయలో కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి కార మెనంగిరి.

టర్కీదేశము ముస్లిము గమీషిప్రవృత్తికే విషయములను కాంగ్రెసువారు క్రద్ధగా గమనింపలేదని ధానుగారు ప్రాయము చాల ఆశ్చర్యకరముగా నున్నది. కానకసభలను టర్కీదేశమునకు తీర్మానమును కానకసభల సంఘమునకు వలంబీరులను భగవంతుని గురుకులమున తీర్మానమును విషయనిరారణసంఘసభలో నామోదింపబడిన పిమ్మట లానేనుసభలో టర్కీవారికి ప్రతికూలముగా

నడువడను వార్త తెలిసెను. 30 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మహాసభలో కానకసభల బహిష్కరణమును గూర్చిన తీర్మానమునై చర్చ జరుగుచుండ లానేనువార్తనుగూర్చి చర్చించుటకు మహాసభను నిలువకలెనని మంజూరుపడినది యొకరుపపాదించిరి. పలుకలు కలిసింది తీర్మానమును భిలాభతు సంఘకార్యదర్శి గూడ తీరస్కరించుటచే, కాంగ్రెసువారు దాని సంగీకరింపలేదు. కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువకలెను గూర్చిన విషయమును పరిష్కరింపకల్గునో టర్కీసమగ్రము కలుగులాభ తే మియునులేదు. కానకసభల తీర్మానము మహాసభలో నామోదింపబడిన పిమ్మట అనాదే స్థాయిసంఘసభలో లానేనుసభను గూర్చిన తీర్మానమును మూలానా అబ్దులు మజీదు సాహెబుగా రుపపాదించిరి. దానినిగూర్చి చర్చజరిగినది. కాంగ్రెసు, భిలాభతు కార్యసంఘములవారు కలసి యావిషయమును గూర్చి ఆలోచింపవలసిన అబ్దులుకాన్వీ, ప్రాధానికు రుచిరాంసాహెబు నీవార్త నూచింపగా స్థాయిసంఘమువారు రామాచన నామోదింపిరి.

31 వ తేదీ ఉదయమున అభ్యుత్థుని కిరీటమున కాంగ్రెసు భిలాభతు కార్యసంఘసభ్యుల సమావేశము జరిగినది. అసభలో అభ్యుత్థుడు చేసినమాటలప్రకారమే తీర్మాన నామోదింపబడినది. తీర్మానమునే ఎట్టిసమరణియు చేయకుండ ఏకగ్రీవముగ కాంగ్రెసు మహాసభ వారుగూడ నామోదింపిరి. టర్కీ ప్రభుత్వమునకును భిలాభతుకును భద్రము కలుగకుండ చేయునట్టి పరిస్థితు లేర్పడినందునను అట్టికష్టద్రవము కలుగకుండలేయుటకు భారత దేశములందరును అన్నిరతులములవారును దీక్ష బూసినందునను అట్టి ఆక్రమప్రయత్నమునకు హిందూదేశమునుండి తిరిగి వారెట్టి సహాయము బడయునోండ చేయుటకు దేశములలో నన్ని మతములవారును కలసి పనిచేయుటకు తగినపద్ధతిని కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు భిలాభతు కార్యసంఘముతో నాలోచించి ఏర్పరుపకలెను. అనుతీర్మానమే మహాసభలో నామోదింపబడినది. గాన టర్కీనిగురించి కలిగినవిషయవీటివట్ల కాంగ్రెసు వారు చేతు మూపలేదు తగిన ఏర్పాటులను చేసిన దీనివలన స్పష్టమగునగాన కార్యసంఘమువారి రింకకంటే హెచ్చుగ వ్రాయుట వలనసరము.

గయలో జరిగిన కాంగ్రెసు తీర్మానము

కాంతముగా స్థిరమగు చేకసేవ చేయవలెను (గయ జనవరి 5 స్వరాజ్య విలేజిరి)

కానకసభలకు వెళ్ళగూడదనవారు చాల కట్టుబాటుతోను ఓర్పుతోను మెలంగిరి. లేనిచో మరి నాలుగురోజులు సభ జరుపకలసినవచ్చును. అట్లు జరిగినచో ప్రతికూలయత్నములకు వీరు నిలుకగలిగియుండరు. వార నేక యుక్తులను పన్నిరి. నిషయసభ్యులను మహాసభలోను రాజగోపాలాచారిగారి సమమువారు కొద్దిమందియే ముచ్చటించిరి. కడుకాంతముగా పనిచేసి ప్రకటించియు లెరి.

కానకసభలను విప్లవముక్రింద పరిణమించునను వాదమును మహాసభ వారంగీకరింపలేదు. కానకసభలనుగూర్చి నుజితు లగువారిని క్రమపద్ధతిని పంపుటకే వారు నిశ్చయించిరి. ఆయా రాష్ట్రములవారు ఏమిటనెలాభునతోపున భూమి చేయకలసిన స్వరాజ్యనిధి మొత్తమును చేర్చకలసిన కలుట

కుల సంఖ్యను రి క తేదీని గయలో కార్యసంఘసభవారు నిర్ణయించిరి. కాంతముగ పని జరుపలేదునని తీవ్రస్వభావములను సుఖోభిమానులు పనిలేదు.

రాజగోపాలాచారిగారు

4 వ తేదీ కాంగ్రెసు రాజగోపాలాచారిగారు గయనుండి బయలుదేరి కాకినెట్టి పట్టణానికి చేరువుచేసెదరు.

ప్రకాశించుచున్నది

ప్రకాశించుచున్నది వారి సీమిటి గయను 4 వ తేదీ కాంగ్రెసు గయనుండి బయలుదేరి కాకినెట్టివారు. అట్లునుండి ప్రమాదము జంబాణుని చూచి చేరువుచే కల్గెను. 10 వ తేదీకి చెన్నపురి చేరవచ్చును.

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

భాగల్పూరు చెరసాలకు వచ్చుట

డిశంబరు 26 వ తేదీ మంగళవారము కాంగ్రెసు శ్రీ జగద్గురు స్వాములవారిని మాంఘీరు చెరసాలనుండి భాగల్పూరు చెరసాలకు గొనిపోయిరి. స్వయాపాండ తీర్థస్వామి యను బోకసన్యాసి జగద్గురుని కిచ్చుటకు 27 వ తేదీ కాంగ్రెసు ప్రభావమునుండిను మాంఘీరుకువచ్చెను. జగద్గురునికొచ్చుటకు ముందుకే ప్రభావారి యను ఈసన్యాసియును భాగల్పూరు చెరసాలకు వచ్చుచు సందర్శించుటకు 28 వ తేదీని మాంఘీరునుండి గయకువేరిరి. కాకు భాగల్పూరు చెరసాలలో జగద్గురునితో 15 నిమిషములు మాత్రమే మాటలాడవలె నను నియమము నిర్వహించి దీక్ష్యగులనుచు తొలగిరి. స్వాములవారికి చెరసాలలో సకలసౌకర్యముల నొసంగిరి. పక్షులను పొటిటికలు మినుడిమినెంటుగా స్వాములవారిని నిర్ణయించిరి. స్వాములవారి కొక బ్రాహ్మణ పరిచారకుని ఒక బ్రాహ్మణ కేతర పరిచారకుని ఏర్పరచిరి. స్వాములవారు పండ్లుపాలు మాత్రమే భుజించెదరు గాన వారికి చెరసాలలో గూడ పాలుపండ్లు సమృద్ధిగా నిచ్చుచున్నారు. భిక్షుకామయనస్త్రిములను భగించుటకును దండమును చేరిండురుకొనుటకును గూడ ఉద్ద్యోగ లనుమతించిరి. మెంటు గయకు వెళ్ళినచొ విచ్చుటకల్గునను భాగల్పూరులోనే యుండవలె నని జగద్గురు స్వాములవారు స్వయాపాండ తీర్థుల నాపించిరి. తో చే ప్రాంతము ప్రతికూల దిశంబరు 26 వ తేదీని మాంఘీరునుండి బి. పుష్పవంశగారు వ్రాసిరి.

దాసు పక్షమువారు

శాసనసభలకు వెళ్ళగూడదు

కాంగ్రెసువారు కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువకలె నని తీవ్రవారిపును చే జరుగలేదు? కాంగ్రెసు మహాసభవారు ఎన్నికలకు నిలువగూడదని తీర్మానించిరి గాన కాంగ్రెసువారు వెళ్ళరునుగూడ ఎన్నికలకు నిలువకూడదు. వారు కాంగ్రెసుతీర్మానమును కడపటియుక్తువుగా సంగీకరించి ఆక్రమము నిర్మాణ విధానమును కొనసాగి పకలెను. లేనిచో ఇచ్చుకు ప్రతికూలముగా చేయియునుచేయక ప్రజలకు లేమనకమునకు తీర్మానింపి అవసరసభను జరిపించి అందులో తమ సహాయముగా తీర్మానము నామోదింపజేయువలెను. ప్రస్తుతస్థితిలో కడపటిపద్ధతియే సముచితమని తోచుచున్నది. ఇట్లు చేయుట ఎంతమాత్రమును అని ధేయత కావాలదు. కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువగూడవారలను: భాగ్యులు. అట్లు సంఖ్యకును అధిక సంఖ్యాకులను తమ పక్షమునకు మెలింపుకొనుటకు ప్రయత్నించుటకు వారికి సంపూర్ణ మైన హక్కు గలదను విషయము సుప్రసిద్ధమగాని వారు క్రస్తుతము అనగా కాంగ్రెసులో సంఖ్యయు పూర్తిగా జరుగకొనినగాని కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా నీ కార్యమును చేయకూడదు. కావున నిచ్చుకు కాంగ్రెసువారిలో కానకసభల ఎన్నికలకు నిలువగూడవారు ఇతరులకు కాదుగా బోధించి తమ పక్షమును జలపరుచుకొనుటయే కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుసభ్యులు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నిలువకలెను. వారికి కాంగ్రెసు సభ్యులను ఇతరులను సగు నియోజకులు ఓట్లనిచ్చువలెనని మూల మిచ్చుకు వారెక్కరిని బోధింపగూడదు. అట్లు బోధించినచో కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా పనిచేసినవారు నియమగాని బాధితులైనవారు (వాయవచ్చును. ప్రజలకు బోధించవచ్చునని ఆలహాబదుయిండి మెండెంటు ప్రతిక ప్రధానవ్యాసమునందు ప్రాయబడినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923-వ సం॥ జనవరి నెల 5-వ తేది

శుక్రవారము

సర్వీసు ఉద్యోగులు :
పీలు ప్రభువుగారి యాతరము

హిందూదేశమున అవసరముగ పరిష్కరింప దగిన ప్రశ్న ఏది? స్వరాజ్యసమస్యయా? కాదు. పాంచాల సమస్యయా? కాదు. కిలాఫాత్ సమస్యయా? కాదు. అధినివేశ రాజ్యములందలి భారతీయుల వ్యవహారమా? కాదు. భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నొసగు ప్రశ్నయా? అదియు గాదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును తొలగించి దాని స్థానమున రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును నెలకొల్పుటయా? అది యసలేగాదు. ఇక ఏది? ఇండియా రాజ్యాంగ మంత్రీయగు పీలు ప్రభువుగారి దృష్టికి వేరొక ముఖ్యసమస్య గనపించుచున్నది. సివిలు సర్వీసువారి కిటీవలనే జీతములను, పెన్షనులను, అల్ల వెన్నలను వృద్ధి జేసియుండిరి. సంస్కరణముల క్రింద బుచ్చేయుటకు సర్వీసుల వారంగీకరించి నందులకు, వారి కిది లంచము గాబోలు! సివిలు సర్వీసులవారితో శాటు మిగిలిన సర్వీసులవారును, ఈ సమయమున లాభముబొందిరి. మెడికలు సర్వీసులో, పీలు ప్రభువుగారు యూరపీయుల నింకను క్రొత్త నియమించుచున్నారు. ఇంతటి యనుకూల సంకల్పములు సమకూరినను, పీలు ప్రభువుగారి కింకను యాతరము దొలగలేదు. హిందూదేశము నందలి సర్వీసు పరిస్థితులను, సర్వీసు ఉద్యోగుల వేతనములు మొదలగు వానిని విచారించి రిపోర్టును ప్రచురించుటకు రాయల్ కమిషను నొక దానిని పీలు ప్రభువుగారు నియమింప నిశ్చయించి రట. ఇందుకు సంబంధించిన వివరములగుర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో పీలు ప్రభువుగారు రాలొచన జేయుచున్నట్లు, విదేశ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సర్వీసుల క్యవహారమును వెంటనే పరిష్కరించుట యవసరమగుటచే, ఈ విచారణను అతి త్వరితముగ జరిపెదరట. ఎంత యవసరమగు సంగతిగూర్చి పీలు ప్రభువుగారు రాత్రింబవ లాలో చించుచున్నారు? రష్ట్రములకు డబ్బులేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఓవాలా ఎత్తినది. ఒకవంక ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించు మార్గ మెటులని, ఇంచీకేపు కమిటీవారు విచారణ నలుపుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో సర్వీసుల వేతనములకును హెచ్చుగావలయును కాబోయి! ఆకలిబాధచే పీడింపబడెడి వారెందరో గలరు. జీత, భత్యములు చాలక నేవకు తెందరో యలాచున్నారు. వీరి సంగతి అధికారులకు వట్టదు. మానమునకు వేలకొలది జీతముల గడించెడి సర్వీసు యద్యోగుల కష్టములగుర్చి, అందరును కండ్ల నిరు గార్చెడివారే.

ఒకమూల లండను టైముస్ పత్రిక విలపించుచున్నది. వేరొకవంక, ఇండియా స్టేషియన్లకు మాంటాగూగారు విలపించుచున్నారు. సివిలు సర్వీసువారి గొప్పతనమును చాటుటకేమి, వారి నెటులనయినను సమాధానపరుచుటకేమి, మాంటాగూగారు మొదటివండియు తంటాలు పడిరి. తమ సంస్కరణముల రిపోర్టునందేమి, సంస్కరణ శాస

నమునందేమి, మాంటాగూగారు సివిలు సర్వీసు వారి యాధిక్యమును స్థిరము జేయుట కుద్యమించిరి. సంస్కరణములు కొనసాగుతుండ, సర్వీసుల వారెటుల యడ్డుపడుచున్నారో బీహారు మంత్రులగు మధుసాధ నదాసుగారు కొంత కాలము క్రిందట వెల్లిబుచ్చియుం డిరి. దాసుగారుపైకి జెప్పిన విషయమును, ఇతర మంత్రులు దాచిపెట్టి లోలోనగుండెడి నిదర్శన ములు గలవు. సర్వీసు యద్యోగులతో నేవిధముగ జోక్యము కలుగ జేసికొనుటకును మంత్రుల కధికారములేదు. కాని, సంస్కరణములను కొనసాగింప వలసినవారు, సర్వీసు యద్యోగులే. వీరిపై సరా సరి యధికారము గలవారు ఇండియా రాజ్యాంగ మంత్రీగారు. సర్వీసులవారు తిన్నగ బనిచేయనిచో, మంత్రులు రాజ్యాంగమంత్రీకి విన్నవించుకొనవలెను గాబోలు! సంస్కరణముల నవకాశముగ గైకొని, సర్వీసు యద్యోగులు స్వలాభమును విశేషముగ పెంపుజేసికొనిరి. ఇంకను ఎక్కువ లాభముల సంపాదించవలెనని, వారు గంధగోళము జేయుచున్నారు. ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రీ వారికండగ నిలిచియుండ, వారికేమి భయము? హిందూదేశ మునకు బనిలేని సంస్కరణముల నిష్పించిన మాంటాగూగారు మహాపకారము గావించిరినియు, కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ వారికి శిలావిగ్రహమును నిర్మింపవలయుననియు దెలిపెడివారు, మాంటాగూ గారు టైముస్ పత్రికకు వ్రాసిన లేఖకేమందురో? పైకి ఎంతటి తీయనిమాటల జెప్పినను, సమయము వచ్చినపుడు బ్రటిషు ప్రముఖు లెల్లరును హిందూ దేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలముగనే బనిచేయుచున్నారు. ఇట్టి వారెందరి ప్రోద్బలముండగ, సర్వీసుల వంట వండినటులనే ఎంచవచ్చును. ఇందువలన దేశమున కొక్క మేలుమాత్రము చేకూరును.

మితవాదు లిటీవలనే, విచారణ సంఘ మ వసరము లేదనియు, శాసనసభలతో యోచింప కుండ ఇందకు చూచుకొనగూడదనియు సూచించిరి. సామాజ్య శాసనసభ వారితకుమున్ను, ఉన్నతోద్యోగములు భారతీయుల పరముగావలయు నని గోరగ, ఇందువిషయమై స్థానిక ప్రభుత్వముల యభిప్రాయములను కనుగొనుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్య దర్శి యగు ఓడెనల్ గారు స్థానిక ప్రభుత్వములకిందు నుగూర్చి యొక ప్రకటనము నంపిరి. ఆ ప్రకటనముగూర్చియే, ఇంగ్లండ్ లోను ఇండియాలోను సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగిమానులు గగ్గోలుబెట్టుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించెడి విచారణముగిసి, వారి యభిప్రాయము వెలువడకముందే, ఎవరితో యోచింపకనే పీలు ప్రభువుగారు వేరొక విచారణ సంఘము నేర్పించిరి. మితవాదులకును, శాసన సభ్యులకును, పీలు ప్రభువుగారిందు మూలమున బుద్ధి గణపడలచియుందురు! స్వపరిపాలనము నిచ్చుట మాటయటండ, ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల జేర్పు విషయమునుగూడ యోచించుటకు సమ్యక్తింపక, పీలు ప్రభువుగారు యూరపీయును సర్వీసుయద్యోగులకు లాభముగలుగ జేయవలయు నని ప్రతిపబ్ధిరి. శాసనసభలు, శాసనసభలని కలవ రించెడివారు, వానియక్కర అధికారవర్గమునకు లేదని ఇప్పుడయినను దెలిసికొందురుగాక! మిత వాదులు సంయతము వలదు వలదనుచున్న విచారణ సంఘము నేర్పరుచుటలో, పీలు ప్రభువుగారు శాసన సభతో యోచించిరి? ఎవ్వరినలహా గైకొనిరి? మాంటాగూగారయినచో ఇంతపని జేసియుండిరిని యూహించెడివారికి లండను టైముస్ పత్రికలో వారు వ్రాసిన లేఖ భ్రమను పూర్తిగ దొలగింపగలదు. భారతవర్షమున ప్రబలిన యశాంతియు, దానినణచి వైచుటకు ప్రయోగించెడి నిర్బంధముల తీవ్రతయు,

మన్నగు సత్యవసర విషయములు పీలు ప్రభువుగారికి చీమకుట్టినటు లయినను దో ప లేదు. సర్వీసుల విషయము వాకి ముఖ్యము. దేశాభిప్రాయ మెటులున్న వారికేమి? మితవాదులెంత మొరలిసిన నేమి? ఇట్టి స్థితిలో పీలు ప్రభువుగారు నియమింప దలచిన విచారణసంఘమును, భారతీయులు బహిష్కరింపవలె నని న్యాయుండియా పత్రిక సలహా నిచ్చుచున్నది. బహిష్కరించినంతమాత్రమున, విచారణ కొనసాగుతుందా?

మాంటాగూగారి దృష్టి పథము న్యాయుండియా పత్రికకు సైతము సరిపడలేదు. సంస్కరణములు నిరుపయోగములని తెలిసది. సంస్కరణముల ద్వారా స్వపరిపాలనము లభించుట భ్రమ యని, విశదమయినది. ఉన్నతోద్యోగములు భారతీయుల పరమయ్యెడి యాశయు తొలగిపోయినది. విలిటరీఖర్చు తగ్గకుండగ, సివిలు ఖర్చు సైతము తగ్గుటకు మారుగ ఇంకను హెచ్చుగునని, సర్వీసు వేతనాధిక్య సూచనలబట్టి యూహించవచ్చును. శాసనసభ్యుల మొర లరణ్యరొదనము లయినవి. పక్షితు లీ తీరుననుండ, ఇంకను మితవాదులు తమ యాచన పద్ధతులను మార్చుకొనకుండుటకు కారణము గనుపించదు. స్వపరిపాలనా విధానమును గూర్చి మూరెడు తీర్మానములగావించి ప్రయోజన మేమి? వానిని సాధించు మార్గమేమియో కను గొనుట ముఖ్యముగాదా? ఇదివర కేమయిన ఆశ మిగిలియున్న పీలు ప్రభువుగారి నిశ్చయమువలన, కడవటియాశ సయితము దొలగిపోకమానదు. తమ యభిప్రాయములు సఫలము గావలయుననిన, మితవాదులు ముందుగ సంస్కరణములను నిరాకరించి శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెను. శాసన సభ్యులు తమపదవికి రాజీనామా నొసగవలెను. తమమూల యొకింతయు చెల్లక, తమను రాజ్యాంగ మర్మి బహిష్కరణముగ పరిభవించుచుండ, ఇంకను శాసనసభలను వదలకబోవుట, ఎంత గౌరవ హానియో యూహించుట సులభసాధ్యము.

దాసుగారి యాలోచనలు :
కాంగ్రెసు వర్క్రింగు కమిటీవారి సూచనలు
అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమున, దాసు గారు తమయధ్యక్షపదవికి రాజీనామానిచ్చు సందర్భమున చదివిన సమాధానమునందు, వివాదాంశములు పెక్కులుగలవు. దాసుగారి సమాధానము పత్రికలలో బ్రచురింపబడియుండుటచే, అందరి యపోహలను కొన్నింటిని ప్రోద్బలముటకు కాంగ్రెసు కమిటీవారు వేరొక ప్రకటనము గావించిరి. శాసన సభలవిషయమై, అధిక సంఖ్యాకులు ఎట్టి రాజీని చొటియ లేదని నిందించుట పాడిగాదు. ఇరుపక్షములవారికిని ప్రధానసూత్రమునందే భేదభావమున్నపుడు రాజీ ఎటులగుదురును? శాసనసభలలో బ్రవేశించువారికిని, వానిని బహిష్కరింపదలచు వారికిని సమానధర్మము గనుపించదు. ఎన్నికలలో మాత్రము పాల్గొని శాసనసభలలో గూర్పుండ గూడదను సవరణ రాజీ సూచనగ ప్రతిపాదించబడెను. అధిక సంఖ్యాకులు దీనిని రాజీయనిగాని, ధర్మకమయమటుండ ఆచరణ యోగ్యమనిగాని లాభకరమనిగాని, భావింపలేదు. శాసనసభల ప్రశ్నతో నింకను కాలము గడుపుటవలన కాంగ్రెసు సంచలనము అగిపోవునని పలువురుభావించి, శాసన సభాబహిష్కారమును స్థిరపరిచిరి. ఈ విషయమై దాసుగారు తమ యధ్యక్షికోపన్యాసములో ముందుగ సాకల్యముగ చర్చించిరి. విషయనిరారణసభలో ఈ విషయమునుగూర్చి కడ దూరము చర్చిరిగెను. పిమ్మట మహాసభలో ఉభయపక్షములవారును తమతమ యభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఇట్టిస్థితి,

కాంగ్రెసు నిర్ణయము సరియగుచోచిన లేకుండి జరిగినదని చెప్పుట కంటమాత్రము వీలులేదు. కాన నొల్లంఘనమును ఆపరణసాధ్యముగ జేయుటకు జేసిన ప్రయత్నములను అధిక సంఖ్యాకులు విఫలము గావించిరి, దాసుగారు నిందారోపణజేసిరి. ఇది నిరాధారమని వర్కింగుకమిటీవారి యభిప్రాయము. ఏలనన దాసుగారుగాని, నెహ్రూగారుగాని, కాన నొల్లంఘనముగూర్చి ఎట్టి తీర్మానమును సూచించ లేదని వర్కింగుకమిటీవారు తెలిపిరి. కాననొల్లంఘన మును మొదలిడుటకు వలయుమరతులను సడలించు విషయ మాలోచింపబడెను. కిలాఫాత్ సంఘము వారితో యోచించి అవసరమగుచో మరతులను సడలించుటకు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారికి, అఖిలభారత సంఘమువారికి అధికారమిచ్చిరి. తుర్కి వ్యవహారమును గూర్చి కాంగ్రెసు సభవారు తిన్నగ నాలోచింపలేదనుట సరిగాదు. కాననసభల బహిష్కారము సంగీకరించి, కాననొల్లంఘన తీర్మాన మును విషయ నిర్ధారణసభవారి రామోదించిన పిమ్మట, తుర్కి పరిస్థితులు విషయ మయ్యె నను వార్త చేరెను. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు, కిలాఫాత్ వర్కింగు కమిటీవారితో యోచించి తగు చర్యల నవలంబింపవలయునను తీర్మానమును కాంగ్రెసు సభవారికి గ్రహముగ గావించిరి. ఇందును బట్టి తుర్కి సమస్య ప్రామాఖ్యమును కాంగ్రెసు సభ గుర్తించెనుట కేమాత్రము సందియములేదు. ఎటులయోచించినను, గయకాంగ్రెసు సభ తనధర్మ మును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించెననుటకు సంది యములేదు.

సప్తపరిహారముల ప్రశ్న

జర్మను సప్తపరిహారముల ప్రశ్న గూర్చి, ప్రాన్సునకును ఇంగ్లండునకును తీవ్రభేదాభిప్రాయ ములు ఉదయించినవి. బ్రిటీషువారు సూచించిన వద్ద తులను ప్రొచివారు తిరస్కరించిరి. జర్మనీవారికి నాల్గు సంవత్సరముల గడువునా సగి, ఈలోపుగ నేమియు వసూలుజేయక, జర్మనీని కోల్పోన నిచ్చినచో, సప్తపరిహార ద్రవ్యము నిచ్చుటకు జర్మనీకి తక్కి ఏర్పడనని, బ్రిటీషువారి తలంపు. జర్మనులు కోల్పోనుటకు మిత్రమండలి దేశముల ప్రతి నిధులును, తటస్థదేశముల ప్రతినిధులును కలసి యొక సంఘముగ నేర్పడి సహాయము జేయవలయు నని బ్రిటీషువారి యుద్దేశము. తగిన హామీలేనిది జర్మనుల ఋణమును వసూలు జేయకుండుటకు వీలులేదనియు, తటస్థదేశముల వారి వ్యవహారము లలో జోక్యము కలుగజేసికొనుట పాడిగాదనియు, ప్రాన్సు వట్టదల జూపుచున్నది. జర్మనీ బైకి లేవ నుండ నుండవలెనని, ప్రాన్సు సహజముగ తలం చును. జర్మనీ తల ఎత్తుచో తనకెట్టి యువ ద్రవము వాటిల్లునో యని ప్రాన్సునకు భయముగలదు. అందుచే, జర్మనీ లో కొంత భాగము నాక్రమించి, తనస్థానమును భద్రముజేసి కొనవలయునని ప్రాన్సుకోరుచున్నది. ప్రాన్సు యూహలు ఎక్కుడుగ రాజకీయసంబంధమయినవి. ఇక, ఇంగ్లండు యూహలన్ననో, కేవలము ఆర్థిక మయినవి. జర్మనీ తలఎత్తిన, యూరపు ఆర్థికస్థితి బాగుపడును. ఇంగ్లండు వ్యాపారమపుడు యథేచ్ఛగ కొనపాగును. సప్తపరిహారములవలన ఇంగ్లండునకు చేకూరెడి ద్రవ్యలాభ మంతగలేదు. జర్మనీ వలన ఇంగ్లండునకు గలిగెడి యువద్రవమేమియులేదు. అందుచే ప్రాన్సుతలంపు లొక విధముగనుండ, ఇంగ్లండు తలంపు లందుకు విరుద్ధముగనున్నవి. జర్మనీ విషయమున ప్రాన్సు ప్రత్యేకచర్యకు గడంగుచో, మిత్రమండలి యంతరించుననుటకు సందియము

లేదు. యూరపు పరిణామము పిమ్మట నెటులుం డనో యూహించ నశక్యము.

క్రైస్తవ సమావేశము

అఖిలభారత క్రైస్తవ సమావేశము, ముఖ్య తీర్మానములను కొన్నింటిని గావించెను. ప్రభుత్వపు మిలిటరీ వద్దతిని ఖండించెను. గాంధీమహాత్ముని వెంటనే నిర్బంధమునుండి విడుదల జేయవలయునని ప్రభుత్వము వారిని కోరెను. మితవాద సమా వేశము మాత్రము ఇట్టి తీర్మానము గావించుట కయినను పూనుకొనలేదు. మరయొక తీర్మానమును గమనింపవచ్చును. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వలనగాని, నానాసంఘములు బైకిరానగవనియు, ఇది కాదనువారు ఆభివృద్ధికి శత్రువులనియు, కల చెడివారు గలరు. క్రైస్తవ సమావేశము వార టుల దలంపక, ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము హానికరమని తీర్మానించిరి. ఇట్టి ప్రాతినిధ్యమువలన, వివిధ సంఘముల వ్యవస్థను దేవుము ప్రబలుచున్న దనియు, కాననసభలలోను స్థానిక సంఘములలోను భేదభావము మరింత ముదురు చున్నదనియు, అందుచే సాంఘిక నియోజకవర్గములను రద్దుజేయ వలయునని దేశీయులు గోరవలెననియు, క్రైస్తవ సమావేశమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరి హిత మును, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ననుభవించేది సంఘ ముల వారెంత వర కామోదించెదరో?

దాసుపక్షమువారిధర్మము

కాననసభా ప్రవేశవాదియగు ఇండిపెండెంటు పత్రిక దాసుపక్షమువారి ధర్మమును నిరూపించి నది. వీరు కాంగ్రెసునిర్ణయము సంగీకరించి, తదను గుణముగ పాటుబడవచ్చును. తేకున్న ఈనిర్ణయ మునకు వ్యతిరేకముగ నాచరింపక, కాంగ్రెసుసభ వారు తమయభిప్రాయమున కంగీకరించు నటుల పాటుబడవచ్చును. అంతియగాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ కాననసభల ఎన్నికలకు వీరు నిలుచుట పనికిరాదనియు, కాంగ్రెసుపక్షము వారెవరును అభ్యర్థులుగనుండుటగాని, వోటరులను వోటుజేయుడని గోరుటగాని భావ్యముగాదనియు, ఇటుల జరుపుట కాంగ్రెసునిర్ణయమును తిరస్కరించుట యగుననియు, ఇండిపెండెంటుపత్రిక ఖండిత ముగ వ్రాయుచున్నది. దాసుపక్షమువారు, కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ సంచరించి, కాంగ్రెసుపై తిరుగుబడుట న్యాయమని ప్రాజ్ఞులవ రును అంగీకరింపజాలరు. ఇది ప్రజాస్వామ్యసూత్ర మునకు భంగకరము. కాంగ్రెసునందలి స్వల్ప సంఖ్యాకులు ఇండిపెండెంటుపత్రిక హితమును అనుసరించెదరుగాక !

హెచ్చుపన్నులు : భావినూచన

పయ్యెసీరుపత్రిక రాబోవు ఇండియా ప్రభుత్వపు బడ్జెట్టునుగూర్చి భావినూచన గావించుచున్నది. వ్యయము నెంత తగ్గించినను, ధనమును ఎంత పొదుపుగ వాడినను, రాబడిలో గొప్ప లోటు గలుగుననియు, అందుచే నింకను హెచ్చు పన్ను లను దేశము భరింపవలయుననియు, గత వత్సరమున కన్న కాననసభ్యులు తమ బాధ్యతల నెక్కుడుగ గుర్తించి పన్నుల సంగీకరింపవలెననియు, ఈపత్రిక హిత మొనగచున్నది. ఇదివరకే ఇండియా ప్రభుత్వ మునకు ధననష్ట మధికముగనున్నది. పన్నులు, ప్రతి వత్సరమునను హెచ్చి బోవుచున్నవి. ఈవత్సరము ఇంకను హెచ్చుచునో, దేశ మెటుల భరించును? ప్రభుత్వవ్యయము తగ్గునూచన లు గానరావు. పయ్యెసీరుపత్రిక సలహాను శిరసా వహించి, కాననసభ్యులు బుద్ధిమంతులవలె బ్రవ

వ రించెదరా లేక అమబాధ్యతను వదలుకొని కాననసభల వెలుకలకు వచ్చెదరా ?

కెనియా భారతీయులు

కెనియా భారతీయుల కష్టములు దొంగిపోవు మార్గము గనుపించెను. అందుచే భారతీయ నాయకులు పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించెదరని విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. భారతీయులలో నిట్టి నిరాశను గలిగించుట, స్వామ్రాజ్య ఔమ మునకు మార్గమగునా? శాస్త్రీగారి వర్తనము వలన, వలసరాజ్యముల దృష్టిధము మారెననుట, వెట్టితనము.

గ్రీకుల యార్భాటము

లాసానీ సమావేశమున సందిగస్థితి జనించిన దానిగ, గ్రీకులకు ప్రోత్సాహము గలుగుచున్నది. మరల తాము యుద్ధమునకు గడంగెద మని, గ్రీకు సేనాని వలుకుచున్నాడట. కర్జను ప్రభువుగారి అస హానమువలన, మరల యుద్ధము ప్రారంభమగుచో, ఆబాధ్యత యంతయు వారి పైనే నిలిచియుండును.

భగవత్ కథాప్రసంగసభ:—వైసభవారి యాజ మాన్యమున 6 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటల లోండయండలము నూలుపాటలో ప్రహృష్టి టి. ఎన్. కంచావకేళ కాస్త్రీ గారుపాఠ్యతీకార్యణ గవర్నీ థా కాలక్షేపము నొనర్చెదరు.

చెన్నపురి వాణిజ్య పాఠశాల:—ఈకింద తే ర్వాసబడిననాయ చెన్నపురియందలి ప్రభుత్వవాణిజ్యపాఠశాల ఆధ్వర్యమున సంఘముగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. మద్రాసు జిల్లా కలెక్టరు, బాయిలుస్టాటు కంపెనీ రిజిస్ట్రారు, సర్ ముత్తయ్య కెట్టి, గ్రామరాసు, ఎన్. ఎం. మురళి, యల్. సి. నికల్సను, భాద్రా 3 బి అయ్యుల కుద్దురు వారు సాహెబు గార్లు బిల్లిమెన్సుట్రుకు నుద్దేశ్యరగారు అధికారిత్వా అభ్యుత్థు లగున పాఠశాలప్రధానోపాధ్యాయులు అధికారిత్వా కార్య దర్శకులు యుండెదరు (ప్రచురణసంఘము).

మార్వారీ బ్రాహ్మణుల సమావేశము
మార్చి నెలలో జరుగును

మార్చి 18, 19, 20 తేదీలలో జరియాలో భారతమా ర్వారీబ్రాహ్మణుల మహాసభ జరుగును. జనవరి 2 వ తేదీని సన్మానసంఘసభ జరిగినది. ఆసంఘమునకు మండే బోగిరాజ కర్కగారి నభ్యుత్తునిగాను మండే మధురాప్రసాద లాలాగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనెరి.

మూలీ సత్యాగ్రహము
11 గురికి శిక్ష వేయుట

జనవరి 1 వ తేదీని 11 గురు సత్యాగ్రహము జరిగి, ఒక గంటసేపు తాతాంపెనీవాహన నిలిచిపోయినది. పిమ్మట వారింజరిని ఆరెస్తుచేసి కేసుచేసి 2-4 నెలలు కఠినశిక్షను జేసిరి. వారిలో నొక్కరికిమాత్రము 3 నెలలు విడితైలువేసిరి. మరల జనవరి 8 వ తేదీని సత్యాగ్రహము జరుపబడును.

బ్రస్తు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్

సింహ, డిసెంబరు 4:—ఇప్పుడు జరిగిన బ్రస్తుఆఫ్ ఇండి యారంపెనీవాహనముల సమావేశమునకు కంపెనీ బ్యాపార ము మాసి వేయబడుట తీర్మానింపబడెను.

బొయిలర్ల కాననసభవరణసంఘము

డెల్లీ, డిసెంబరు 4:—బొయిలర్ల కానన సభవరణసంఘ ము నెటి దినము సమావేశమై, భారత ఖనిజ కానన సభవరణ సంఘమువారు 6 వ తేదీనాడును, కార్మికుల సప్తపరిహారముల తిట్ల సంఘమువారు 9 వ తేదీ నాడును సమావేశమయిరి.

హాకోర్టు బట్టరు గారు

రం ను, జనవరి 4. ఆగాభానుగారు తమ దివ్యభవన మన సర్వోత్కృష్ట బట్టరుగారిగూర్చి మొదలు తోలుకొని

విదేశ వార్తలు

నవ్వు పరిహారములసభ

విఫలము కావచ్చును
రాజీవుడు అశలేడు

మరికొన్ని ప్రెంచివారి క్రయశ్రమములు

దెయిలీ మెయిలు ప్రకారము విదేశీ పౌరులనుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—ఎట్టి పర్యవసానము లేకుండు గురువారమునో సభ యాగయినది. సభవారు ప్రెంచి విధానము నంగీకరించినవో ఒకటియే కుదరలేదు. అనుకూలతలను పొయింకేయగారు కాలోజేసిరి. బ్రిటిషు ప్రెంచివారు తమవిధానములను సరిపుచ్చుకొందున అశలేడు. అందుచే సభను సాగించుచునే యుండట నిష్పత్తియైనను, గురువారమునాడే సమావేశమై బ్రిటిషు రాజువారు లండనుకు తిరిగిపోయెదరు.

ప్రతి క్షణమున

తటస్థించువో ప్రెంచివారి విధానమును అశలించెదరు. మిత్రమండలి సమావేశమును ఆపేక్షించు అనుబంధమున లోలగిండి నేటినుండి 15 తేదీవరకు ప్రత్యేక పబ్లికేషన్లతో పాఠ్యములను అందించెదరు. 15 తేదీకి జర్మను తీయవలసిన 25000000 మార్కులను అనుకొన్న ప్రకారము మిగిలినవో తాము అభిమానులను ప్రత్యేక బెటెడను పొయింకేయగారు తెలియజేసిరి. సైనిక ప్రయత్నములు సాధ్యమైనంత ద్వారా యుద్ధమునకు అనుకూలించెదరు తీరిక జరుగుచుండును. ఇదంతయు నవ్వపరిహారములసభ సభ్యులగుటకు బ్రిటిషు విధానమును ప్రెంచివారు నిరాకరించిన జరుగును 15 తేదీనుండి 10 రోజుల వరకు తనవరకులను నెరవేర్చుటకు గడవీయవలెను. ఈలోపున ఈపరిస్థితులను పరిష్కరించుటకు మిత్రమండలి కేయు ఏ ఏర్పాటుల నైనను ప్రెంచివారు వ్యవధి వూర్చుముగ అంగీకరించెదరు.

మిత్రమండలి సభ్యులు?

లండను, జనవరి 4 తేదీయను 12/30 త్వరలోనే మిత్రమండలి మైత్రి కమిషన్ బ్రిటిషుమండలి తెలిసికొని వారు మాయలో తగలగొనలేదు. సాధ్యమైనంతవరకు మైత్రి కమిషన్ ప్రయత్నింపవలయునని బ్రిటిషు ప్రతినిధులలో నొకరిని ప్రెంచివారి విధానము అనుష్ఠించువో ప్రెంచు మైత్రి కమిషన్ కుద్రోగే యున్నది. ప్రెంచివారు స్వతంత్రముగ ప్రకటించెదరను కలెక్షనలను గండియిచ్చలేదు. జర్మను కలెక్షన్లను మనము నాశము చేసితిమేని అశ్చర్యమిట్లును చాలనవ్వముగాన నున్నది సంభవింపకుండ జేయలేదు. అదిజేపించుటయు సరి.

బ్రిటిషు రాజువారు లొంగిపోవుచుండుటచేత అతిక్రమ బ్రిటిషుమండలి కమిషన్ సమావేశము అగును.

ప్రెంచివారి క్రయశ్రమమును ఏకగ్రీవముగ బ్రిటిషువారి నూచనలను రి తేదీని నిరాకరించిరి.

విఫలము కావచ్చును

అభిమానులగుట జర్మనీకి ఋణమును తీర్చివేయుటకు గడువునురాదని పొయింకేయగారి తీర్మానమును బ్రిటిషు వారు మూడవతేది సభయందు అంగీకరించలేరే, ఇకనుండు చర్యజరగదు. లేదా ప్రెంచివిధానము అంగీకరింపబడే నేని ప్రెంచి విజ్ఞప్తి ప్రకారము కార్యక్రమము ఏర్పాటుచేయవలెను

ప్రెంచివారి కార్యక్రమము
పెటిల్ ప్యాన్.

జనవరి 3:—మాజను బ్రిటిషువారికిని ఋణాంశములలోనే ఒకే ముదయించినది ఇందులో నాణెల పెద్దయితేడు ఇక్కడే ప్యాన్

సాధ్యమగుంతవరకు పొయింకేయగారి కార్యక్రమము రాజీ ఆకాశ మొనగుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రెంచి ప్రభుత్వము వారి కిద్దరు మైత్రి కమిషన్ కలెక్షన్లు లేకపోతేదు. జర్మనీ గురించి వారు సమాచారము చేసెదరో లేదో కొన్ని గంటలు మాట్లాడినాచిరి తెలియను.

పెటిల్ జర్నలు

ప్రెంచివారు ప్రత్యేకముగ స్వతంత్రించి చర్యను తీసికొనుట కార్యక్రమము తోచినను దానివలన కార్యముచేయవలసి ప్రెంచివారు ప్రహించుటకు ప్రారంభించిరి. ప్రెంచి బ్రిటిషు వారికి ఒకటియే కుదరలేదు మారకముగాడ చాల నవ్వముగ నుండును. యూరపు అమెరికా వారిచేతను రాజకీయములకు ప్రయత్నించవలెను.

మ్యాటను

యూరపు సైనికులు ఆగ్నేయమున మారమలపోరుగారి కిష్టములేను. అందుచే సైనికులు దానిని చుట్టుముట్టి నవనరము లేసని ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పెద్దపట్టుములలో నన్ను కార్యక్రమములవ్వారా నుంకముల మూలకముగ వచ్చు ఆదాయమును మిత్రమండలి వనాలుచేయవచ్చును.

బ్రిటిషు విధానము
ప్రెంచివారి నిరోధము

బెర్లినులో విదేశాంగ అధికరణము నెలకొల్పట ప్రెంచి వారి కిష్టములేను. ఈసభవారు క్రెస్సె, కానములు, అర్థిక విషయములకు సంబంధించిన కానములు, క్రెస్సె పరిణామము లేనుండి క్రయము, సాధారణముగ బోస్టల్ సత్త తిరిగివచ్చునా, అర్థిక నిషేధములు విదేశముల కీయవలసిన సామ్యము పరిశీలించుట మున్నగు కార్యములను చేసెదరు.

జర్మను ప్రజాస్వామ్యవాద ప్రభుత్వములో విదేశాంగ ప్రభుత్వమువారు నిరోధము జూపకుండగ జర్మను అధికరణములకు ఈసభ కర్తవ్యముగ లేసిరి.

ఏదిధమగు సాహిత్యాధికారమును ఇచ్చునిశ్చయించినను భాధ్యతాయంత మై స్వతంత్రముగ నుండవలెను. ప్యాన్లలోనున్న నవ్వపరిహారసభ కలెక్షన్లలో యుండరాదు. ఈసభవారు జర్మను అధికరణములకు లేయే సమావేశము కాకలెను నవ్వపరిహారసభ వారు, అభిమానుల సంఘమువారును నిర్వహించు కార్య నిర్వాహకాధికారము పీఠ చెలాయించవలసినపుడు ఇట్లు చేయవలెను. నవ్వపరిహారసభ్యులను అధికారమే ఉంచుటకు నిశ్చయించి రేని వ్యాయ కాక్రమ విచారణ తో గూడుకొని యుండవలెను.

బోనర్లగారు

ఆయన విధానము

ప్యాన్ జనవరి 2:—ఇతరులు నమ్మకమునకలె ఎక్కువగ బ్రిటిషుకు నవ్వపరిహారము కావలసి యున్నది ఏదేము లోను లేనప్పుడు జేరమును పీడించుచున్నది. దీనిచే పారి క్రామికాభివృద్ధి అరికట్టుచున్నది. మనకు దీనివలన చాల విషయాధ్య సభించును. స్వలాభము నిమిత్తము మనము జర్మనీ విశ్వర్యమును మరల కలెక్షన్లు చేయలేదని కోరుటలేదు. జర్మనీ మనకు పోటీగా వుండవలెను. ఎత్తుకునాడ మన కుటకులను కొనదు.

బెర్లినులో సాపీంచు వరికిల సభయందు తటస్థ తేలికములనుగాడ జేర్చవలెను. తనవరకుని మరల కలెక్షన్లు కొనుటకు జర్మనీ ప్రయత్నించవచ్చు జర్మనీ నెరవేర్చుకలెక్షన్లు మారులను ఆయనలో బెర్లినుకు మనముకొనవచ్చునుకలెక్షన్లు. ఆ జర్మనీ ప్రయత్నమును నిర్వహించి మనకు రావలసిన ప్రతిపక్షాని మనము కాబట్టితిమేని మనము అమెరికా కీయవలసిన మొత్తమును గూడ జర్మనీ మిత్రమండలి ఇద్దరుండి తెలిపినను వనాలుచేయవలెను. జర్మనీ వరకులను ఏర్పడినగాని పెద్ద మొత్తమును మన ముజర్మనీనుండి రాబట్టలేము. మిత్రమండలి అభిప్రాయము ప్రకారమే ప్రకటించుటకు బ్రిటిషువారు కోరుచున్నాడు. కాని ప్రెంచి బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానములలో విభేద ముండుండుటచే ప్రమాదము కలుగనున్నదని బోనర్లగారు తెలియజేసిరి.

పొయింకేయగారి విమర్శనము

ప్యాన్ జనవరి 3:—బ్రిటిషువారి విధానము సంధి ఒకటియే కుదరలేదు మిత్రమండలి సంఘమును నిర్ధారముగ జేయను. జర్మను అధికరణములకు పీటు ప్రకారము విదేశాంగ అధికరణము, ప్రాంతు బెర్లినును ఇటలీవారు స్వల్ప సంఖ్యాకులలో జేర్చుచుండును. సభకుల యావకముగ ఇచ్చిపుచ్చుకొనుటలో ఈ విధానము సంధి ప్రకారము విభేదముగ నున్నది. ఇచ్చిన గడువు అధికున జర్మనులు నవ్వపరిహారముల నిష్పాదరణ అభిమానులేవు. అట్టియనివో వనాలు చేయుటకు ఆధారములేదు. 15 ఏడ్లలోపున నవ్వపరిహార ఋణమును జర్మనీ ఇచ్చివేయటకు ఈ విధానము జర్మనులకు తపరించును ఈ కాలము ముగిసినవరకు విజేయుటకు జర్మనీ ఏమియు చేయవలెనక్కరలేదు. మొదటి ప్రకటన ప్రకారము 2000000 000 ప్రాంతులను జర్మను తీయవలసి యుండును ఇందులో 110000000000 ప్రాంతులు ప్రెంచికేజోవును. రెండవకర్త కర్తముల ప్రకారము ప్రెంచి వారిధానము నూటికి 35 వంతు తగ్గింపబడినది. బ్రిటిషువారి 20 నుండి 47 వరకు పొచ్చుచేయబడినది. బెర్లినును ముందు ఇష్టములనును మార్కును

తొలగించిరి. బ్రిటిషు నిమిత్తము 11000000000 బంధాని మార్కులను కర్మణ్యములకు ప్రెంచివారు చాలనవ్వమును జూడవలసినవచ్చును.

పొయింకేయగారి విధానమును అమెరికాను బ్రిటిషు విధానము అకాథంగరముగ నున్నదని బెర్లినును ప్రతినిధి తెలియజేసెను. లేవదీయట ఇటలీ ప్రతినిధి తన యభిప్రాయమును అభ్యుజ్జేసెను.

బోనర్లగారి సమాధానము

బెర్లినును ముందువచ్చు వాక్కుఉండుటకు తన కిష్టము యని బోనర్లగారు తెలియజేసిరి. తనవిధానము సంధి ప్రకారము విరుద్ధములేదని. జర్మనులు పరిశీలించుచున్నవారు జేసినవరకులను నెరవేర్చున్నవో నయ్యని నెరవేర్చుటకు బదులుకు చేయవలసిన చర్యనంతను తీసుకొనెదము. జర్మనులు తమ భారమును నిర్వహించుచున్నదియు లేనిదియు నిశ్చయించుటకు జర్మను అధికరణములకు అభిప్రాయములేదు. ముందుకుండునామగ్ని నిమిత్తము ఇటలీ, ప్రెంచి బంగారుధరావతులలు అమెరికాకు యుద్ధకాలములో పంపివేయుటచే ఇప్పుడవి ఇంగ్లాండు వ్యాపక లోలేవు. లాభము లేని ఈవిధానమును అతుగుబెట్టుట నిష్పత్తియైనను.

బెర్లిను, ఇటలీ ప్రతినిధులు ప్రెంచివారికలె తక్కువగ బ్రిటిషు విధానమునకు నిరోధమును జూపుచున్నారు. సభకు తటస్థము బెర్లినును ప్రయత్నించుచునే యున్నాడు.

నవ్వపరిహార సభవారు కోరువో పార్లమెంటువారు ఆలోచన నిమిత్తము ప్యాన్లలోనే యుండును.

ప్యాన్ల సుసభ

మైత్రి చెయవలెను లేదు

తీపెల్లు. అర్థశాస్త్ర జనవరి 3 నేటి మధ్యాహ్నము మిత్ర మండలిసభ మరల సమావేశమయ్యెను. భేదాభిప్రాయములకు బయలుదేరినను ఇంకలొ మైత్రి చెయవలెను లేదు.

బ్రిటిషువిధానము - ఏదేమిలాభములు

సాధ్యమైనంతవరకు ఎంతవరకు రాబట్టుటకు పీటగనో అంతవరకు జర్మనీనుండి ఇష్టమున సామ్యము రాబట్టుటయే మిత్రమండలి యుద్దేశ్యము ఈసామ్యము జరిగింకలె ఎక్కువగ ప్రెంచివారి కావలసియున్నది. ఇతరవిధానము లన్నిటికలె బ్రిటిషు విధానముచే ప్రెంచివారికి ఎక్కువసామ్యము అభించును. బ్రిటిషువిధానము యూరపున కలెక్షన్లు లాభకరము జర్మనులకు తప్పించుకొనుటకు నుండులేదు.

ఈనినిగు ప్రాంత్య పార్లమెంట్ గెజటు, స్ట్రాస్ బుర్గ కలు బోనర్లగారి విధానమును కొనియాడినది. జర్మనీని నకింక జేయకట్టింపటకలె నిండువాటికలెమును సాగించుటకు ఆకాశ మొనగుట ఉత్తమమనియు ఈయనకాశము బోనర్లగారి విధానమును ఇమిడియున్న వనుచున్నది.

ప్రెంచి ప్రతినిధి బ్రిటిషువారు వారవిధానముగట్ల అకాథంగరమును బెర్లినుచ్చినది.

బ్రిటిషువిధానముచే వెర్నియల్లు సంధివరకు కాగలదని మ్యాటికాక్రమిక తెలియజేయుచున్నది.

ప్రెంచి బ్రిటిషువారులకు పొత్తు కుదురనివో, ప్రెంచి వారు తమసామ్యమును రాబట్టుకొనటకు అభిమానులను గ్రెంసోనను బోనర్లగారు విరోధధానమును పూసరని మ్యాటికాక్రమిక వాకొనుచున్నది.

పొయింకేయగారు తన విధానమును ఆధారముగ జేసికొని సభవారు చర్యను ప్రారంభము చేయనివో సభ జరుగునో లేదో తెలియదని ఈకోడెప్యాన్లు ప్రతిక తెలుపుచున్నాయి.

ప్రెంచి పార్లమెంటువారు, ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు విధానమును అంగీకరించరని లి జర్మను ప్రతిక నుడువుచున్నది.

బెర్లిను, ఇటలీ దేశములు ప్రెంచివారికి తోడ్పడును లి జర్మను, పెటిల్ ప్యాన్లకాక్రమికలు వాకొనుచున్నది.

జర్మను నూచనలు బ్రిటిషు నూచనలకలె పొడుగ నుండని హామిలే బదు ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ప్యాన్లకాక్రమికవరకు 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నమువరకు అభ్యుజ్జయబడినది.

ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ 30 ఏడ్లు ఇండియా ప్రభుత్వములలో గొప్పనెను జేసి స్వదేశమునకు, ఇంగ్లాండుకు గురికలేదని బయలుదేరిపోవుచుండెను.

బ్రహ్మచారి	20 శిక్షలు	రూ 98-0-0
శిష్యులు	16 శిక్షలు	రూ 75-0-0
పత్ర శిక్షకులు	20 శిక్షలు	రూ 80-0-0
శిష్యులు	16 శిక్షలు	రూ 75-0-0
తొమ్మిదివేల	20 శిక్షలు	రూ 80-0-0
సిద్ధాంతాచార్యులు	16 శిక్షలు	రూ 75-0-0

గోపాలపురం, కొత్తపేటలోను గోదావరిజలా

164 చె నాచనాన రోడ్డు, మనరాను.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరులో వైకుంఠవికాదశి

స్వకీయవిలేఖరి

కాంగ్రెసు ప్రచారము

జనవరి 3:- ఈ నెల 30 వ తేది వైకుంఠ ఏకాదశి జనవారము శ్రీరంగపాథశాలను జేవాలయమున అతివైభవముతో జరుపబడినది. మూడువేలమందియూ, చుట్టుప్రక్కల నున్న గ్రామములనుండియూ యాతిభక్త లనేకులు విచ్చేసి యుండిరి. రంగనాథులపేట యంతయు జనముతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. ఇట్టి సమయములో కాంగ్రెసు ప్రచారమున కనుకూలముగ నుడుటచే నెల్లూరు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆనాడు వేదము చెండుకుంటలకే భజనలు ప్రారంభించిరి. రంగనాథులపేట పీఠులంతయు కాంగ్రెసు భజనలతో నిండి యుండెను. చుట్టును భజనలు చెలరేగుచుండ, శ్రీమతి పొనకా కనకమ్మగారు జేవాలయపు చుట్టపమునుభ్య నొకటలపై నిలిచి, శత నాక హుడీ నిడుకొని తిలవ స్వరాజ్యనిధికి కానుక లొసంగుదని జనులను ప్రోత్సహించుచుండెను. సాయం కాలము మూలస్థానకేంద్రమున జేవాలయమునద్ద జనగ నున్న తప్ప యాత్మనము నొద్దకుద కాంగ్రెసుసభ్యులు హాజరయి యుండిరి. శ్రీయుత బి. అన్నాస్వామి అశ్వర్థిగారును శ్రీమతులు తిక్కవరపు నుదగ్రుమ్మ, పానకా కనమ్మ గారును, యితర కాంగ్రెసు నాయకులతో కేరి అచ్చట ఖడ్గము కత్త్రుములను విక్రయించిరి. శ్రీమతలు, పురమలకును ప్రత్యేక బహిరంగోపహారము లొసంగుటయే. ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చియు, సహాయనికారకరోధ్యముయొక్క అభివృద్ధిని గూర్చియు కర వరముల నచ్చొంది జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారు ప్రజలకు పంచివేట్టిరి. ప్రజలెల్లమును ఈ సహాయంతోనే యున్నారు.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు 1000 రూపాయల దూకిని తమ కార్యాలయమున నిల్వజేసియున్నారు. దినదినము నకు దూకి విక్రయము చేస్తున్నది. నూలుపడుగులు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు తెచ్చియుచ్చుచున్నారు. జిల్లాకుందలి కాంగ్రెసు సంఘమువారి క్రింద ధోర్నమున దిన వార్తను లకు నూలు విక్రయింపబడును. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రత్యేకముగా మోపురు, కొడ్లపూడి గ్రామములయందు శత కాఖిలను స్థాపించి యున్నారు.

నెల్లూరువార్తలు

శ్రీ శే|| సంతానరామస్వామిగారు

నెల్లూరు వెంకటగిరి గ్రామము నున్న బాపాద్వా ప్రభువారమున సంతానరామస్వామిగారు కుమారుని పుట్టినది. పుట్టినది 80వ తేది సాయంత్రము కీర్తిశేషులైరి. వాంకడ చదివినవారు అశేషజనములకు. కింకర కింకర వృత్తాంతము వృద్ధయశులము నుండును. నెల్లూరు తమ గృహముగా చేసికొని ఇచ్చట సమస్తములందును శ్రద్ధ జూపింపుచుండిరి. పట్టణము స్పర్శింపట విశేషముగా పాటుపడిరి. పట్టణ పురపాలకసంఘమునకు ఆధ్యక్షులుగా కొన్నివర్షములుండిరి. జనవియోక్త పురుషులకొరకు నందుకు వారు ఎన్నుక జ్యోతియు కలిగియున్నవారియైరి. ఇది విద్యాభ్యాసమునకు గొప్పకీర్తిని గడిచితి. ఇట్టిభద్రానోపాధ్యాయుడుతదనీపించుకొనివారున్నూలువారికాలమునం దంత ను ఆద్యక్షులుగా నుండినది. ఏ ఇన్నెప్పకరగాని ఒక మాట. టకు పిలువేమంద ఈ స్కూలును ఆదర్శప్రాణముగా ఇతరులకు చూపాలిగిరి. ఇట్టివారు గతియంట నెల్లూరునుగర్వముని నెప్పకతప్పదు. వారియార్థకు కాంతి కలుగుగాక. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షతనమంచర్ల సుబ్బకృష్ణారావు ఎం. ఎల్. సి. గారు

కృష్ణారావుగారి విషయమై మొన్న దివి నుండి పుకారాయందలి విషయములు యధార్థములుకావని ఈ దినము తెలియకప్పినది. వారు తిరుగ జిల్లాబోర్డులో ప్రవేశించినందుండలేదు. ఎప్పుడు విరామము కలుగునా నని వారు రాజీనామాచేసిరి. గతి 12 వర్షములకు వారు చేసిన సేవను జిల్లా మదరహలకు. జిల్లాబోర్డు సభ్యుల సేవలు ఈ కారణముకలన వారి నెలయినను తిరుగ అధ్యక్షతనమునకు రప్పించవలెనని గొప్ప ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. 25 మంది సభ్యులు చేత్రావుచేసి వారికి అడ్డుపెట్టు వివరముగా తెలియుచున్నది. అక్కరాజుగారి వెంకట్రామస్వామిగారు రాజీనామా పంపుటగాని, కృష్ణారావుగారిని ఈజిరి ఎన్నికొనటగాని జరిగియుండలేదని నిర్ణయించి, జిల్లాబోర్డు సభ్యులు కృష్ణారావుగారి యనుమతిని

పొందనెంచుచు పాటుపడుచున్నారు. అక్కరాజు వెంకట విషయము గాని చరపోయివారు. ఆఖరి నుండి వీరి నెన్నుకొను ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కృష్ణారావుగారు ఇంకన ఏ కార్యమైన శ్రీరామమునకును రాలేదు. జనల వాద ఎక్కువగా నున్నది. వెండిపూ వారు ప్రవేశించట జల్లుకు శ్రీరామదాయముగ నుండును.

చెరసాలనుండి నెల్లూరి నాయకుల రాక

శ్రీయుత బిరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, తిక్కవరపు రామిగడ్డి, శ్రీపల్లి రామనాభయ్య, వేమూరు లక్ష్మయ్య, మహమ్మద్ అబ్దుల్, తిరుల 7-వ తేదీని ఆదివారము ఉదయమున నెల్లూరు జేవాలయకు దిగుతురు. స్వాగతమునకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

శ్రీయుత కందాడ శ్రీనివాసంగారు

వీరిబల్లు ఇంకా నిరర్థకము. దినదినమునకు ఎక్కువ తెలివీ కనిపించుచున్నది. ఇది శుభసూచకము. ఒకప్పుడు కొంతదిగులును కలిగించినదిగాని, అట్టిభయము తేదని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము. త్వరలో వీరికి జేవాలయము కలుగునని ఎంచెదము. స్వకీయవిలేఖరి.

శాంతిని కేతనము యొక్క వార్షికోత్సవము

యలమంచిలి వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు (బోల్కూరు శాంతిని కేతనము)

కాంతికోతనముయొక్క వార్షికోత్సవము ఉత్సవపు సత్త్వము కోజున ప్రారంభమై మూడుదినములవరకు విరామము లేకుండా, రాత్రింబకల్లు, పలువిధములైన వినిోదములతో ఉత్సవము జరుగజడముగా జరిగెను.

ఆశ్రమమున విద్యార్థినిలగు శ్రీలక్ష్మీ వ్రాయబడిన చిత్ర కటకులును, ఇంకా అనేకములైన విగ్రహములున్నూ, తయారచేసి ప్రదర్శించిరి. అప్రదర్శనకాల శ్రీలక్ష్మీ అతిమ దరముగా అలంకరింపబడినది. బాలభటులు వచ్చిన ఆదిభులకు తగిన సత్కారములను బాగుగా నొసంగించిరి. దానికి పూర్వమే ఆశ్రమమునందు కోభాయమానముగా అలంకరించిరి అపవిత్ర దినమున, బ్రహ్మసమాజమునకు సంబంధించి యావస్థుండియు, ఆశ్రమమునందున్న గొప్పచంద్రులందు సమావేశమై వారి హాధ్య రక్షింపనాధ రామగారు ఎక్కువతరుం దలంకరించి, దైవసంబంధమైన ఉపహారములుచేసెను. వధ్యువధ్య, ఆశ్రమ విద్యార్థి గాయకసమేళనము, ఆయనయొక్క కీర్తనలను, నృత్యముతోనన్నూ, ఆపరిమితానందంబుతోనన్నూ గానము చేసిరి ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన శ్రీమతలు యావస్థుండియు, ఆరోజున అక్కడ సమావేశమై ఆమందిరుండు సేవ భూములు ఆశ్రమంతులయి, విస్తరింపజరుగుచున్న విషయము రిచిరాజు ఉపహారములను స్వాగతించెనో అప్పుడు యావస్థుండి యావస్థులై సంతోషపడుచున్నారైరి. అది చిట్టా తిలకము, మోరయే తిలకమునకు

ఆశ్రమపురమున వినిోదముతో ఆశ్రమంతులయి నిండి పూర్తి జాతినిలనిదల ప్రకాశించెను. ఆశ్రమవిద్యార్థులచే నొకవర్షమై దేవాలయ, అంగణము, మున్నెకరాలకరాలులు ప్రార్థింపబడినది. పట్టణమునందు దేవాలయమునకు రాధాకృష్ణులు తెలిపినది. పుణ్యస్థలమున కేయవస్థుండియు దైవ ప్రార్థన గాంచుచుండి, గ్రామంలోనున్న పుణ్యస్థలము గూడ గాంధీచేతు అంతు పూర్వహస్తము అతిశాంతిగా నుండెను. ఆపత్తియ నున్నదియొక్క మా శ్రీరామము ఈవిధముగా నూచించుచున్నది సతియున్నది. అది సార్వమొక్క సహృద్యమేగాని వేరొకటి కాదు. రూఢి, శివలయిచ్చితి. వేదాన్ని జీవించియున్నంతకాలమునకు తమకు బయన బాహుళ్యమిద తరుచుగా నూలుచుండెడిది. ఆపత్తియొక్క గానమునూడా అది బాగుగా అలంకరించుచుండెడిది. మహర్షి శివయొక్క శివులకలె తమలకు ఆచారమును అతిశాంతిలో జూచుగా ఇచ్చుచుండెడివారు. కనుక అది శేటికీర్తి అవిశ్వమున విడిచియుండలేదు. మూడవదినమున దేవాలయమున అతి సౌందర్యముగా జరిగెను. అరుభ్యాన్నమే ప్రేక్షకులందరు ఈకాపు కలగింద నిండి జల్లుకాయువు నుభించి పెడరిరి. అటుపిమ్మట ఆశ్రమ విద్యార్థులందరు మహాభక్తి మిత్రమే సమీపించుచున్న విడిచింబు కేగిరి.

శ్రీరావు వెంకటకృష్ణారావుగారు

పితాపురములో మృతినొందుట

గతనెల 31 వ తేదీని మాయూరిలో శ్రీరావు గోపాలరాజుగారి కుమారుల శ్రీరావు వెంకట కృష్ణారావుగారు ఆకాలవరమున కొండెందులకెంతయు విచారించు తాన్నాము. వీరు శ్రీరావు గోపాలరాజు, వెంకటరావులకు. వీరికి ప్రస్తుతం నుదురు 71 సంవత్సరములకు మించియుండలేదు. వారి చాలము

నందియు వీరి కేశభక్తి, ప్రజాసేవ, ఆయురారోగ్యము శాక్తిం చుటయే గాక మా తాలూకాలో చాలమందినే మెప్పునదనినది. వీరు చాలకాలమునుండి కొంతవరదీపు అసానీయమునకు కార్య నిర్వహించి కను కృష్ణయ్య బహుసామర్థ్యముగా నెగజేపుకొని గొప్పగామరై కులంకర కృష్ణకమ పాత్రులైరి. ఆసహాయోద్యమమున చచ్చిన కాలముండియు వీరు కరుణార్థసహించి కనికరి వార్షికోత్సవముల నూటికి యొద్దకో ముగురో తప్ప విడిచిపెట్ట నపయోగించువారే లేరుల కేసిరి. వీని విజయనాలోకసారి పాటలు చూపిరి. గ్రామమంతయు ఒక వాడు తిప్పిరి. ప్రతియింటికి దీసికొనిపోయి చూపిరి. అతార్థము యెక రింటికి జూలునను గృహజీవులను భరించుటే గాంచితిని. చివరకు సారా దుకాణములు పొడినవారితే గూడ స్వదేహిట్టులనే భరింపజేసిరి.

వీరి వార్యములు ప్రభుత్వమువారి ఆగ్రహమునకు నూడ పాత్రులైరి. వారి గ్రామమందు సుభుక్తులు కట్టించి కల్లు దుకాణమును పెట్ట పిలువేమంద జేసిరిని వీరికై శేను జేసిరి. గాని చివరకు శేను తేలిపోయినది. ఇట్టి మహాభావుడు బాల్యముననే యువలోకమును విడిచి మర్యాదలను స్నేహ బృందమును బంధు సమాహమును అపాక విచారసముద్రమున ముంచిజేసిరి. భగవంతుడు వారి యాత్మకు వరమకాంతి నొసంగు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

పితాపురమున నుక సన్యాసి మరణము

మా యూరిలో అనేకవర్షములనుండి నికసించుచున్న మారీజునకుడు శేను చనిపోయెను. ఎక్కువదనంత, యెప్పుడు వచ్చెనో యెడకి దెలియదు. ఈ సన్యాసి కొకరి గొడవలేదు. మాటలేదు. యే తోక్యము కలుగు జేనుకొనదు. ఎవరయిన తిండి పెట్టిన యెడల తినుట తేనియెడల మానుట. చాల గొప్పయోగి యని యిక్కడ కొందరి నన్నుకము. గొప్ప యూరగింపుతో సమాధి జేసిరి. అని తనకిక్కడ లక్ష్మీవరసంహమూర్తిగారు పితాపురం నుండి వ్రాసిరి.

నర్ త్యాగరాయశెట్టి, మద్రాసుమంత్రిలు ఏలూరులో గొప్పస్వాగతము

భీమవంతులలో ఈనెల 3 వ తేదీని జరుగు బ్రాహ్మశిల్ప సభకు ముగ్గురు మంత్రిలును, నర్ త్యాగరాయ శెట్టిగారును క్రయాణమైరి. మొలులుబడి ఏలూరు పూటాపారమునద్దకు వచ్చెను. ప్రజలు జాబాపు 800 మందవచ్చును. ఆగిన వెంటనే బాండు ప్రాసించుండెను. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు గూడ వారయలులలో గలరు. బ్రాహ్మణులు అబ్రాహ్మణులు, రయలులు, క్షత్రియు, వర్తకులు కొద్ది కొద్దిగా కలరు. అధికారవర్గము ఆహారము. కల్లెటాల్లనుండి ఎవరును విస్తారము లేదు. పంచములును కొందరున్నారు. మా యేలూరి మునిసేపలు చయిర్లకు మ. రా. రా. అజేటి వెంకట్రామయ్యగారుడు, రావుసాహెబు కోనే గోపాలకు, నల్లూరు వెంకట్రావులకులు, మునుమూరి కొండయ్యగారి, కందల రామయ్యగారి, గంధి రామమూర్తి, యెప్పు సారాయ నమూర్తి, కల్లెకొప్పయ్యమూర్తి, కల్లి చిట్టాబ్బాయిగారు, చదివవాడే చక్రధర రావుగారు, మొదలగు పెద్దలున్నారు. మేలంబడి అగిరి. వెంటనే పూజించుటకు చేతులలో పట్టుకొను వారు, ములుకుండువారు, అల్పాకాళిట్టవారు, గాస్తోపొక్కాలవారు, అబ్రాహ్మణులు ఆదా విడిచిపట్టువారు, మూపు ఖడ్గరు ఇప్పుడు బడెగిస్తు. వారు గలరు మంత్రులున్న పెల్లెకొండకు పయిడిరి. మంత్రుల గారు నర్ త్యాగరాయశెట్టిగారిని, పాత్రో రామారాయునిగా లను పూజించుటతో అలంకరించిరి. తరువారీ మార్కామం టాడ్డి మంత్రులగు లలంకరింపబడిరి. రావు సాహెబుకోనే గోపాలకుగా మార్కామం కర్త మంత్రులను వారి నాను శిఖాబడి, త్యాగరాయశెట్టిగారిని పూజవరము లతో అలంకరించిరి. మంచముల ప్రతిధి సకలసెట్టి జేకొందరుగారు పంచములకర్త పూజకమిచ్చి పూజించెదలనవేసిరి. అన్నిటికంటె చిత్రము ఒకటొక్కది. ఏలూరు హిందూయనజన సంఘముకర్త గంధి కుండధర్మ ప్రోత్స ప్రాద్రయటలు గంధి రామమూర్తిగారు ఒకవర్తకులు కుండధర్మకట్టలతో కచ్చి మంత్రులను రామలింగారెడ్డిగారిని పుష్పవరములవేసి భయలయిరి తగువారీ కొడ్డిగర్ల జ్ఞానకాళంగారును పూజించెదలుకేసిరి. తరువారీ మంత్రిలను త్యాగరాయశెట్టిగారిని, బడెటి వెంకట్రామయ్యగారుగారిని, రావుసాహెబు కోనే గోపాలకుగారిని పాత్రోగారు శివీ పూటాపారమునా ద బల్లులు కిర్పిలు అమరిరి. శ్రోట స్తు అలంకరించిరి.

బ్రాహ్మణసేవనాకులకు మంత్రులకు బ్రాహ్మణులచే తయారుకావిన అల్పాహారములు ఇచ్చించిరి. వీములు. రయలు కడలెను. ఈపక్కలున్న రావుసాహెబు కోనే గోపాలకు గారు, మాచేరుమను బడెటి వెంకట రామయ్యగారుగారు చాల క్రమపడి చేసి యేలూరుమతంద పెప్పుడిగా జరిపించి గారు. సమావేశమయిన ప్రజలలో యెత్తావాయుగాని, ఆశ్రమగాని లేదు. కొందరు చింతింపబ్బిరి. కొందరు వినిోదమునకు వచ్చిరి. అభిమానమునకు కొందరు వచ్చిరి పులవరములకు కొందరువచ్చిరి. మొలులరయలును కొందరువచ్చిరి. ఒకపురవాసి

హార్మోన్ బట్టరుగారికి విందు

వర్తక సంఘముల స్వాగతము

రంగూణ జనరల్ టి. - రంగూణ నందలి యూరపియన్, ఇండియన్, బెర్మాచైనావ్యాపారుల సంఘములు కలసి గౌరవ హార్మోన్ బట్టరుగారి గౌరవార్థము విందు గావించిరి. హార్మోన్ బట్టరుగారి సేవలను అభ్యర్థించు రీతిగా, గవర్నరుగారి యాజ్ఞానికృతి కోరుచు నుపన్యసింపచు, భారత సామ్రాజ్యమునందలి బర్మాను వేరుచేయలేనను భావము ప్రజలయందు వ్యాపించెనని నడిపెను. గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరముగా నుపన్యసింపచు తన కొనగ బడిన అత్యంత స్వాగతమునకు కృతజ్ఞతన తెలిపెను. సర్ రెజిస్ట్రార్ జనరల్ బ్రాదర్లుగారు బర్మాకోస్టోన్ నేషను ప్రకటించెను. వివిధ హార్మోన్ సంఘములు ఇక మీదట రాజకీయము లందు హార్మోన్ నూచనముగా న్నించు చున్నందున సంతోషమును తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వముయందును నున్న ముఖ్యనియమ లందు నెటు కి క్రొత్తపుచ్చుకొనెనని వాదన మొనర్చిరి. తానింక ముంద నిరంతరం భారముల లెట్టివెంట గవర్నరును గాననియు భార్యనివ్యాపారసభ్యులును, మంత్రులునుగలిగి చట్టబద్ధముగ వర్తింపవలసిన గవర్నరు పదవి గలిగినదియు నడిపెను. త్వరలోనే మంత్రుల నియోజనము ప్రకటించబడెను. హార్మోన్ కోర్టు తన అభిప్రాయముల దెలిపిన బాబునందు పారబాటు జరుగుటచే నిందు కొంతయాలస్యము జరుగును.

బర్మాను వేరు చేయలేనను నియమమును గురించి ప్రకటించుచు ప్రభుత్వసభ్యులు పెద్ద పెద్ద సమన్విత లతో నిండియుండిన నడిపెను. కాని ఈ ప్రశ్నయను బర్మానా రెంటియో ప్రాముఖ్యముగ వేగించుచు విషయమును వర్తించి పాలను. ఈ విషయమున లొండ్రుదారులు నైర్దిష్టసభ్యుల గాంచియెడల బర్మాదేశము, బా తఖండార్థం ఉపఖండముగ దొరుకు. ఆర్థిక సైనిక వాతావరణమునకును రెండు దేశము లకును కాలబలమును సమన్వయించుటకు గలదు. భారతకోస్తా జమ్మలకంటి కాల్వల సుపరంతయును మొదలగు విషయము లందు బర్మాకు భారత దేశముతో సమన్వయించుటకు కలదు. ఆ విషయములందు భారత దేశముతో గలపుటలల బర్మాసభ్యులు అభిప్రాయించి పిర్మకే పోవుచుండియు సభ్యులు యభి ప్రాయమును గూడ నేను ముగిసెను. ఈ ప్రశ్నయందు నీ సెట్టి నిర్ణయమును గావించుకొనలేదు. వివిధపక్షములవారు వెలుపున జేల్ క్రొత్తతో గమనించెను. బర్మా భావి బోస్నెన్యును గు రించియే నామకమునందు భారతరంగములు తెలివిరిసి పారు చుండెను. నా నియమికాలమున బర్మాభావినితని మనశ్క్రొ వ్వు అత్యుపదనికి జేరవార్చునన సహాయమొనర్చియెడల నా విధ్యుక్తులను నిర్వహించి గొప్ప భార్యమును నిర్వహించితి నను నానందమును పొందగలుగుదును.

ఈదిగువ సెలవుదినములు ప్రకటించబడినవి.

- శనివారం 13 జనరల్ హోగింగుంగ
మంగళవారం 18 ఫిబ్రవరి మహాశివరాత్రి
శనివారం 21. మార్చి
సోమవారం 2. ఏప్రిల్
శుక్రవారం 13. ఏప్రిల్ తమిళ సంవత్సరాది
శుక్రవారం 18. మే రంహన్
గురువారం 24. మే సామ్రాజ్యదినము
బుధవారం 25. జూలై బుక్ డే
సోమవారం 31. సెప్టెంబరు శ్రీజయంతి
శుక్రవారం 14. సెప్టెంబరు విశాఖ చతుర్థి
మంగళవారం 9 అక్టోబరు మహాలయ ఆమావాస్య
గురువారం 18 అక్టోబరు ఆయుధపూజ
మంగళవారం 28 అక్టోబరు చారావాఫర్
బుధవారం 7 నవంబరు దీపావళి
బుధవారం 19 డిసెంబరు నైమంతపూజ
డిసెంబరు 26, 27, 29, 31 క్రిస్ మస్

ముఖ్య గమనింపు (1943)

యోగ్యతాపత్రములు
నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధికి 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దేశాధిపతి నీటి దుర్గా మెడికల్ వార్ వాట్రోజిక్ అనిడి స్పెషల్ బోషధమును సేవించిన తరు వాత స్వస్థమయితిని.
(4)
ఈ కుటుంబి ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18 తల్ల ప్రాసెస్.

సంవత్సరాదినంబిక

రుధిరోద్ధారి సంచిక ముద్రణమునకై ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

సంచికయందు ప్రకటనకై పంపిడి వ్యాసములను చిత్రపటములను జనవరి నెల 16 వ తేదీలోగా మా కార్యాలయమునకు చేరువట్లు పంపవలయును. ఈవారు వచ్చినన్నివ్యాసములతోనే సకాలమునకు సంచికను ప్రకటింపదలచితిమి. గాన ఆంధ్రమహాశయ లెల్ల గును త్వరలో తమతమ వ్యాసములను, చిత్ర పటములను సకాలమునకు బంపి తోడ్పడగోరుచున్నాము.

సంపాదకుడు,
ఆంధ్రప్రదేశ్, 7. రంబుకెట్టి పీఠి మద్రాసు.

UST OUT!! Gospel of Sri Ramakrishna JUST OUT!!
VOL. II CLOTH Rs. 2-4
It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.
VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన

రాజయోగము పత్రి 1-కి ధర రు. 1-4-0
కర్మయోగము పత్రి 1-కి ధర రు. 1-2-0
భికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0

స్వామి బ్రహ్మానందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు
ఈ దిగువ విలాసమునకు డరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

రు.500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరిషత్

30-4-23 తేదీని జరుగును

కడు సులభము. ఫల సుఖము ఈ బహుమానముల కొరకు అత్యంతముగ ప్రతివారు ప్రయత్నించుచున్నారను. ఈ పరిశుభ శ్రీలును, పునరుజ్జ్వల భూదేవీ భావాలను చేయవచ్చును ఎవరియిందో వారు మార్పుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరిశుభ్రమునకు సమర్థు ములు ప్రాయశ్చయము. మాకలింగజ్యోతిషనిలయమునండి మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరి శుభ దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథ ముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయబహుమానము రు.500-0-0. తృతీయ బహుమా నము రు.116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరిశీ నియమములు, పరిశుభవలసలార్థములు, బహుమానముల వివరములు ఇంకా మరికొన్ని భోగ్యులు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముకొ నంపబడును. ఈజ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేక ఇండియన్ కొని యాడబడినది. ఒక ప్రతి నెల రు.2-0-0 ప్రస్తావనలకు దిగువ విరునామాకు వ్రాసిన, వి. పి. గా పంపబడును.
జ్యోతిషగ జ్యోతిషనిలయం,
విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి శిల్ప-భండువాణి చీరలు కలగుడలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగాయముక ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిభాగ్యుట్టున అమ్మ చున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటు వంటిన్ని ఉత్పత్తి యడల బాడలు పడేటటువంటిన్ని శిల్పబట్ట లు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. నడకుమోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిభండువామై మా పేదపున్న బొమ్మకంటి అంటించి యు న్నాము మా మాడన్ను లేనటువంటి శిల్పబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మా పేతో పున్నట్లువి మాత్రమే మావనిమాను కొనవలెను. కొనెయడల ధరలు తెలియజరచెదము. శిల్ప బట్ట లు ఉడుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పా 1.కి రు.0-12-0 ముప్పావలామాత్రమే.

తెల్లి గ్రాఫ్ లి డ్రెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీర్రాజు నిల్వగుడ్డు. పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

బెండు చేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

- 1 భాగము 800 పేజీలు రు. 1-0-0
2 భాగము 272 పేజీలు రు. 1-0-0
3 భాగము 280 పేజీలు రు. 1-0-0
కాకిమజిల్లా. 1 భాగము 488 పే. 1-6-0
(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము.

మంజువాడీ మద్రాసుకాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా.

శ్రేష్ఠ మైన సామానులు మిక్కిలి తక్కువధర

పుస్తకములు, వైద్యగ్రంథములు, గడియారములు, సగలు, టాయి తెట్టు, ఆత్మలు మొదలగునవి సరఫరా చేయబడును. వర్త కులకు ప్రత్యేకధరలు గలవు.
B. S. Vasu & Co., Post Box 127, Madra

కఫహరిచూరము

ఈ చూరము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీనస, శైత్యజ్వరము మొద లగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనే కొనుటమంచిది. డబ్బీ 1-కి 0-8-0. 6 డబ్బీలు రు.2.

దంత చూరము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0
ఈ ధంతచూరముతో పండ్లతోనుటవలన చిగుళ్లనుండి క్షమా విస్రవకుంమును. నోట దుర్గంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిసో మదరాసు.

బహుమానము
జ్యోతిషరహస్య
జ్యోతిషరహస్యగ్రంథములను బహుమానము
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
గౌరవైద్య వారామునిజీ కేశవశ్రీ
(వి.పి.) 37, రీనామకాయకోడ్డు, మద్రాసు.
మం గ లి క తు లు
క ప్ప తా శ ము లు.
ఆంధ్రసాహిత్యచే చేయబడినది. ప్రోత్సహించుటకు.
నెంటునే ధరల కాగితాలగుట ప్రాయము.
వి. కంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు 616.
తెల్లూరు (గోదావరిజిల్లా)
తెల్లగ్రాఫ్ అండ్ లాక్ మేకర్లు 616.
తెల్లూరు (గోదావరిజిల్లా)

